

LLUCMAJOR

de pinte en ample

LA FASCINANT COVA DEL PAS DE VALLGORNERA

100 cl.

25% vol.

2

XARO P
d'en
CORI
F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Llúcia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Joan Clar	Antònia Font
Bartomeu Font	Joana Font
Catalina Garau	Maties Garcias
Miquel Janer	Franc Jaume
Joan Jaume	Coloma Julià
Aina M. Llompart	Antoni Llompart
Jaume Manresa	Llorenç Mascaró
Antoni Monserrat	A. M. Monserrat
Joan Monserrat	Francisca Mut
Guillem Oliver	Jaume Oliver
Margalida Palou	Bartomeu Prohens
Nanda Ramon	Damià Roig
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Miquel Sbert	Tomeu Sbert
Catalina Serra	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	Antoni Vadell
M. del Mar Vanrell	Bàrbara Verdera
Francesc Verdera	Biel Vich

IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

El 2001

Fa exactament un any, la gent vibrava commocionada per l'arribada de l'any 2000, un guarisme rodó explotat de manera hàbil pels experts en màrqueting per convertir el Vell Any Nou en un esdeveniment colossal que s'havia de celebrar d'una manera ben sonada perquè es tractava d'un nou segle i alhora suposava l'estrena de mil.lenni i que, inevitablement, es va traduir en un increment de consumisme per celebrar les propostes errònies dels mil.lennaristes que fascinats per la màgia del dos i dels tres zeros es desferen en auguris. Ara, després de més de 365 dies d'aquelles dates, envoltades en la polèmica del segle i del mil.lenni, tots sentim una mica diluït el goig que no s'hagi produït cap cataclisme excepcional.

Arrencar el full de desembre, hauria d'haver suposat passar plana a la celebració dels "set-cents". Una celebració que certament podríem dir que ha transcorregut a pas de "sis-cents" i que amb tota seguretat continuarà al llarg dels propers mesos. Al cap i a la fi, un aniversari tan assenyalat no es presenta cada dia i cal aprofitar l'avinentsa per a festes i saraus perquè mentre un menja una paella, beu una xocolata o comparteix una torrada gratuïta no cal pensar en altres coses. S'ha de recordar que la pràctica totalitat de la resta de localitats i ciutats mallorquines de la mateixa quinta de Lluçmajor han liquidat la celebració en una única jornada de festa.

Però, passem full i passem any. En aquests primers dies del nou 2001, si acabam d'estrenar segle i mil.lenni, una fita vertaderament rellevant per a tots aquells que senten la màgia de la història. Però en aquesta ocasió, els experts en màrqueting no han posat fil a l'agulla, un no sap per què. Allò que és cert és que constitueix una paradoxa curiosa que, fa una mica més d'un any, celebràvem tant allò que no era i que fa uns dies gairebé no hem celebrat allò que, indubtablement, sí que ha estat.

El 2000 ja és història i a Lluçmajor ha marcat un cicle d'opulència pel que fa a celebracions culturals i festives. La pessigada de més de cent milions de pessetes de la loteria de Nadal, esperem que sigui un bon auguri per a aquest 2001 que acabam d'estrenar amb molt menys renou que el seu predecessor. I és que, ho hem de reconèixer, en això de celebrar o de no celebrar hi ha quelcom d'estupidesa gregària i col·lectiva. Molts d'anys! ♦

Presentat el nou mapa del terme municipal de Lluçmajor

Bartomeu Font ha dirigit l'elaboració del nou mapa

A. Tomàs
Foto: C. Julià

4

El batle de Lluçmajor Lluç Tomàs, i l'autor del mapa, el topògraf Bartomeu Font, explicaren que la idea d'elaborar un mapa com el presentat el passat 29 de desembre va sorgir de la necessitat d'actualitzar la cartografia municipal, que fins ara ha funcionat amb plans cadastrals de l'any 1860.

Aquest nou mapa ha estat possible gràcies a l'Ajuntament "que a més de ser l'editor s'ha volcat en aquesta obra, aprofitant el programa commemoratiu del 700 aniversari de Lluçmajor" va indicar Font. Per altra banda, la secció de Cartografia de la Conselleria d'Obres Públiques del Govern balear ha aportat la base cartogràfica.

Es tracta del fruit d'un equip multidisciplinari i d'una feina de camp. S'ha arribat a aquest document mètric que prové d'un vol fotogramètric, és a dir, d'unes possibilitats tècniques que no han estat a l'abast fins fa pocs dies.

El mapa presentat és temàtic i està enfocat a diversos aspectes d'interès públic: els espais naturals d'interès, una

selecció toponímica, els nuclis urbans amb la situació exacta dels serveis públics (centres mèdics, instituts, gasolineres, esglésies, poliesportius...), les restes arqueològiques i d'altres elements històrics d'interès.

El mapa de Bartomeu Font està dedicat a la seva família, destinada a la topografia des de tres generacions, ja que tant el seu pare, Miquel Font, com el seu padrí, Bartomeu Font, també es dediquen i es dedicaren a aquesta professió. ♦

Recurs davant el Constitucional en defensa de l'autonomia local

Arnau Tomàs

En el plenari ordinari de l'Ajuntament de Lluçmajor va ser aprovada, amb els vots i abstencions de l'oposició, la subhasta d'un solar de son Verí Nou per un preu de 80 milions de pessetes, solar qualificat com a zona de serveis socials i sanitaris. Joana Lluïsa Mascaró, regidora del PSM, va dir que aquestes vendes signifiquen "pa per a avui i fam per a demà", a més de significar un desprendiment del patrimoni municipal. Va afegir també: "A canvi de quines inversions venem aquests solars?".

El tinent de batle d'urbanisme, Sr. Joan J. Jaume va manifestar que l'Ajuntament disposa de molts de solars per atendre els serveis sanitaris i socials i que la venda d'aquest no significa de cap manera una venda "per pagar les festes de l'any 2000, com s'ha dit, ja que no figura en el pressupost d'enguanys".

També, amb el vot en contra del PSOE i les abstencions del PSM i d'UM, es va aprovar un recurs davant el Tribunal Constitucional en defensa de l'Autonomia Local, i contra l'article 17 de la Llei del Parlament de les Illes Balears, sobre activitats classificades, el qual lleva moltes competències als Ajuntaments.

Sense oposició, i per unanimitat s'aprovaren aquests acords:

- Cessió de l'ús del PAC de s'Arenal.
- Aprovació provisional d'una modificació del PGOU pel canvi de zonificació del Col·legi Públic Rei Jaume III.
- Anul·lació del punt 5 del Pla de Treball.
- I, com a tema d'urgència, fora de l'ordre del dia, s'aprova obrir un compte de 500.000 pessetes a nom de la Fundació per a la rehabilitació del Claustre de Sant Francesc, per posar-lo legalment en marxa. ♦

ESPORTS
SA PLACA

Descomtes fins
al 40%

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

MAGATZEM
MAGATZEM SES FORQUES, S.L.

C/. Doctor Fleming, 10 (Lluçmajor)
Tel.: 971 66 21 14 - Fax: 971 66 28 16

25 anys d'Institut a Lluçmajor

El passat divendres, dia 15 de desembre, i en el marc dels actes commemoratius del 700 aniversari de Lluçmajor com a ciutat, l'IES Lluçmajor va celebrar els 25 anys d'Institut d'ensenyament. Aquesta celebració va tenir lloc al mateix centre, a les 21 hores, amb una Taula Rodona el tema de la qual va ser "El món del ciclisme". Intervingueren Joan Llaneres, medalla d'or i campió olímpic a Sidney i ex-alumne de l'Institut de Lluçmajor, l'excampió Guillem Timoner i el també corredor que va participar a la Volta ciclista a Espanya, el llucmajorer Jaume Salvà Llull, que varen ser moderats pel director de l'IES, Bartomeu Carrió.

A continuació, i després d'un bufet ofert per l'IES de Lluçmajor als participants a la Taula i convidats (assistència del batle, Lluç Tomàs i dels regidors Joan J. Jaume i Antònia Sunyer, inspectors d'Educació i membres de la Junta directiva de l'AMPA), Lax'n Busto, un dels conjunts més representatius del rock català ens va oferir un concert en el qual va presentar el seu darrer treball: "Llença't".

*Jaume Salvà Llull, Joan Llaneres, Guillem Timoner i Bartomeu Carrió
(Foto: Francina Capellà)*

La joventut llucmajorera va gaudir d'un magnífic concert i el fred no va fer decaure en cap moment la festa. La relació entre el públic i els components de Lax'n Busto va ser fantàstica i els nostres joves varen poder disfru-

tar d'un concert insòlit al nostre poble, a més de recollir els autògrafs dels seus ídols i fins i tot alguns objectes dels membres del grup.

Tant de bo activitats com aquesta es repeteixin més sovint. ♦

*Funeraria
Marc de Déu de Lluç S.L.*

A. SASTRE

*C/ Revolta, 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)*

Amb la finalitat de poder prestar els serveis funeraris sense necessitat que la família s'hagui de molestar per ser ben atesa, tant a Palma com a Lluçmajor, posam a la vostra disposició el telèfon de servei permanent: 971 62 01 46, i a Lluçmajor vos atendrà personalment el nostre representant, al C/. Ciutat, 127-1r, Tel.: 971 66 18 62

*C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Lluçmajor)*

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua
calenta sanitària*

*Si teniu qualche problema
cridau-nos.*

Estam al vostre servei

*C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70
Lluçmajor*

Antoni Garcies nou Secretari General de l'Agrupació socialista de Llucmajor

El passat 1 de desembre es va celebrar l'assemblea de l'Agrupació socialista de Llucmajor, per tal d'elegir la nova executiva de l'agrupació.

La nova executiva, aprovada per unanimitat és la següent:

Presidenta:

Maria M. Gutierrez Martínez.

Secretari General:

Antoni Garcies Coll.

Secretària d'Organització:

Coloma Ramon Taberner.

Secretari de Política Municipal:

David Bauzá Capart.

Secretari d'Administració:

Joan Caldes Mójer.

Secretària per a la Igualtat:

Francisca Mena Garau.

Secretari de Participació Ciutadana:

Joan Gamundí Coll.

Secretari d'Acció Electoral:

José A. Escobar Rufz.

Secretària de Relacions Laborals:

Rosario García Puertas.

Secretària d'Economia:

Jerònima Julià Salvà.

Secretari de Medi Ambient i Imatge:

Antonio Carmona Rufz. ♦

Cursos de català per a adults

El segon mòdul dels cursos de català per a adults es durà a terme del 12 de febrer al 31 de maig de 2001.

S'ha obert el termini d'inscripció d'aquests cursos del 8 al 30 d'aquest mes de gener, de dilluns a divendres de 9 a 14 h. al Servei Lingüístic de l'Ajuntament de Llucmajor (plaça d'Espanya, 12. Tel. 971-660050).

La novetat d'aquest segon mòdul és que hi haurà un curs a Badia si hi ha matrícula suficient.

Des de la Direcció General de Política Lingüística del Govern Balear han arribat quatre dissenys de cartells de Rebaixes per repartir als comerciants, així com també es fa extensiva la campanya "El comerç obert a la nostra llengua", i els comerciants poden recollir bosses d'aquesta campanya al Servei Lingüístic de l'Ajuntament de Llucmajor. ♦

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

OFICINA PETER SÁNER • LLUCMAJOR
C/. CARDENAL ROSSELL 48
TEL 971 120624 FAX 971 121247
e-mail: p.saner@teleline.es

ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300

PARA SUS ANUNCIOS EN

hablamos
ESPAÑOL

Ultima
Hora

Mallorca
Magazin

wir sprechen
DEUTSCH

on parle
FRANÇAIS

Balears

Daily
Bulletin

we speak
ENGLISH

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

Maria Car
Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 • (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 • 07001 Palma de Mallorca

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Antoni Maura, 2
Tel. 971 66 20 17 - LLUCMAJOR

La loteria de Nadal va deixar 144 milions a Lluçmajor

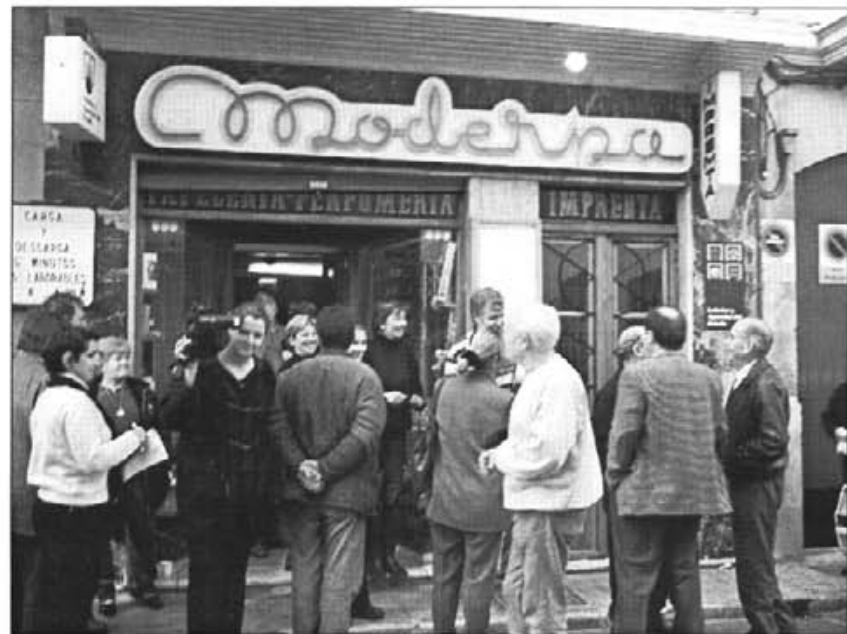
L'administració de la Impremta Moderna va vendre deu dècims del segon premi

Francesc Verdera

Fotos: C. Julià

Cent quaranta-quatre milions de pessetes dels tres mil que va deixar a Mallorca el segon premi de la loteria de Nadal, quedaren a Lluçmajor. L'administració de Pilar Hernández, ubicada a la Impremta Moderna del carrer de Sa Fira i regentada per Miquel Barceló va rebre i va vendre una sèrie (deu dècims) del número 22.207. Segons el responsable de l'administració, aquests deu dècims que portaren la sort a la nostra ciutat varen ser venuts a la finestra i segurament els deu o menys afortunats són llucmajorers, sense descartar que algun dels dècims acabàs a les butxaques d'algu de fora poble.

Des del primer moment, és a dir, instants després que els nins de Sant Ildefons recollissin les bolletes i cantassin el número, en conèixer-se que part del 22.207 havia estat venut a Lluçmajor, la curiositat i els comentaris ciutadans es varen centrar a conèixer la identitat dels afortunats. Tots volien saber detalls d'aquestes persones i la curiositat va fer pas als rumors i a les especulacions. Cada grupet de ciutadans tenia la seva pròpia llista de la sort, la majoria sense cap confirmació. De tal manera que el mateix divendres, dia 23, en què se

va celebrar el sorteig, no va aparèixer cap guanyador per la Impremta Moderna, al llarg del cap de setmana, les relacions de pressumptes posseïdors d'algun dècim del 22.207 es varen succeir de manera gairebé indefinida, sense tenir en compte que en haver-se venut una sola sèrie, els sortats només podien ser un màxim de deu.

La incògnita de conèixer amb certesa el nom d'algun dels afortunats, després de devers quinze dies del sor-

teig, encara continuava sense aclarir-se. Només uns quants rumors amb major credibilitat que els que varen circular per Nadal. Si els 144 milions de pessetes quedaren a Lluçmajor segurament forma part del secret professional dels responsables de les diferents entitats bancàries ja que més d'un afortunat era o es va convertir en nou client amb una aportació almenys de 14,4 milions al seu compte corrent, o estalvi a termini fix.

Per a l'administració del carrer de Sa Fira, aquesta és la primera vegada que dona un premi milionari per Nadal. En els 52 anys d'existència d'aquest establiment, només havien repartit un premi de devers 20 milions de pessetes, amb venda d'uns dècims corresponents a un dels sorteigs setmanals de la loteria nacional. Al reclam del premi assolit, durant els dies següents foren molts els llucmajorers i també veïns de la comarca que s'acostaren a la Impremta Moderna per comprar dècims del següent sorteig, del "Nin". Si la vareta màgica de la deessa Fortuna havia escollit Lluçmajor una vegada, es podria repetir un altre cop perquè ja coneixia l'enclau i era qüestió d'estar preparats, o, allò que és el mateix, ser posseïdor d'algun dècim. ♦

Inaugurat el nou Centre Sanitari

Text i fotos: Tomeu Sbert

Dies abans de Nadal es va inaugurar el nou PAC (Centre Sanitari) de S'Arenal, situat al carrer Terral. Es tracta d'un edifici de dues plantes en uns terrenys de 960 metres quadrats, on estava l'antic hotel Maracanà. Aquest centre ve per cobrir una necessitat sentida des de fa anys, a causa de l'impressionant creixement de la zona que ens ocupa, en especial els darrers trenta anys amb l'arribada imparable del turisme.

Famílies completes, vengudes de la península i també de pobles de l'interior de l'illa s'han establert a la zona cercant millores de tota classe, per allò que l'esmentat turisme oferia feina en abundància i la possibilitat de guanyar doblers. En conseqüència, el creixement demanà millors serveis i la creació de molts que no existien; un d'aquests serveis és ara mateix el PAC de què parlem.

La inauguració fou presidida pel president del Govern Balear, Francesc Antich juntament amb el batle de Llucmajor, Lluç Tomàs, i altres autoritats, i molta gent convidada o residents a la zona.

La primera planta de l'edifici concentra dotze consultes assistencials a més d'altres serveis. Podem dir que es tracta d'un Centre de Salut posat en marxa d'acord amb les exigències modernes pel que fa a qüestions tècniques i mèdiques; donarà cobertura a uns dotze mil habitants: S'Arenal (des del Torrent des Jueus), Cala Blava, Les Palmeres, Badia Blava, Badia Gran, Tollerie, son Verí Nou, Maioris i ampla part de la marina llucmajorera.

Dos detalls de la inauguració del PAC de S'Arenal

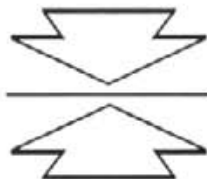
El planter de serveis és format per sis metges, set infermeres, dos pediatres, una comare, quatre auxiliars administratius, un celador i una auxiliar de clínica.

L'arenaler de l'any

Pep Dols Bibiloni ha estat elegit "Arenaler de l'Any", mitjançant votació popular feta al llarg de l'any, en

CENTRE RECONeixEMENT MÈDIC - PSICOLÒGIC

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17'30 a 20 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets

(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Junta coordinadora de l'Associació d'Hotelers

uns cupons insertats a la revista local "S'Unió de s'Arenal". La convocatòria incloïa els finalistes, que han estat aquests: Nofre Llinàs Llodrà, Pep Coll Castell, Miquel Vidal Fullana, Jaume Oliver Mora, Guillem Salvà Oliver i Cosme Obrador Barceló.

El guanyador rebrà les "eines dels trencadors" i els sis finalistes un diploma d'honor, en una vetllada cultural que tindrà lloc a l'antiga capella de s'Arenal.

Associació d'Hotelers

Enguany, el 2001, es compleixen 25 anys de la constitució de l'Associació d'Hotelers Platja de Palma (Palma i Llucmajor) i per tal motiu es faran una sèrie d'actes al llarg de l'any per commemorar aquest esdeveniment (1976-2001), com també la publicació d'un llibre en el qual s'inclourà la història de l'Associació, i el caminar de la zona turística que ens ocupa durant els darrers 50 anys, ja que l'empenta del món turístic començà els anys cinquanta del segle... passat (ara ja ho haurem de dir així). Unes noces de plata hoteleres que seran ben sonades. L'Associació és presidida actualment pel llucmajorer Miquel Vidal Fullana.

Notícies breus

- Al camp municipal de s'Arenal es varen celebrar dos partits de futbol entre comunitats autònomes: les seleccions de Balears (sub 15 i sub 17) contra Canàries i contra Galícia, respectivament. Triomfaren en els dos partits els de Balears, 1-0 i 3-1.

- Dia 28 d'aquest mes de gener (diumenge) tindrà lloc una trobada d'arenalers i cadeners d'or. Això d'or vol dir que duen 50 anys o més resi-

dint a s'Arenal o a ses Cadenes. I, sorpresa, a l'hora de redactar aquesta informació ja hi ha 160 persones inscrites.

- A la Plaça Major arenalera, la nit de Cap d'Any es va celebrar una vetllada de festa (o més ben dit, matinalda) amb ball, bulla, cant, alegria. Enhorabona i que no decaigui.

- Diguem que aquest hivern hi ha menys turistes que en altres temporades aquests mateixos mesos.

- Els actes religiosos de Nadal, Cap d'Any i altres dies de festes a la nostra Parròquia han estat molt concorreguts i ben lluits.

- Es prepara l'arribada i la festa dels Reis d'Orient i pel que sembla serà tan bona, o millor, que en anys anteriors. ♦

*Perquè pogueu gaudir del
nou cotxe abans del nou segle,
FIAT s'avança als plans
del Govern sobre les ajudes per
canviar el vehicle de benzina
o gasoil amb una ajuda de
40.000 pta. més les 80.000 pta.
del Govern. L'ajuda total serà de
120.000 pta.*

Bon començament de Segle!

SERVEI OFICIAL

FIAT

**TALLERS
CAÑELLAS - ROTGER**

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)

Cova del Pas de Vallgornera

Ramon Tous
Foto: Antoni Merino

Llucmajor no és només el terme municipal més extens de Mallorca, sinó que congria secretament en el seu subsol la cova més llarga de l'illa. Es tracta de la *cova del Pas de Vallgornera*, de 6.435 metres de recorregut.

És una cova complexa i de passadissos estrets, mala de comparar amb les coves d'amples galeries i grans sales. Fins i tot és difícil de comparar-ne la longitud, ja que els metres fan referència al desenvolupament, és a dir, al recorregut topogràfic, que, en una cova d'aquesta tipologia, arriba a ésser molt complicat. De tota manera, ara per ara, i abans que s'acabi d'explorar la *cova de la Gleda* de Manacor, aquesta és oficialment la cova més llarga de Mallorca.

La roca és una calcaranita del Tortonà-Messinià (Miocè), anomenada popularment pedra de Santanyí. Està situada en una costa molt baixa, cosa que fa que la majoria de sales i galeries estiguin inundades, ja que el terreny està amarat d'aigua.

No té entrada natural i el descobriment accidental va resultar poc gloriós. El *Marcelino Santulua* local va ésser mestre Tomeu Covas, que la va trobar quan cavava un pou negre per a l'hotel *Es Pas*, el 26 d'abril de 1968. El propietari la volia explotar turísticament -com tot a Mallorca- i en va encarregar la topografia a un grup belga. Només n'exploraren una part i feren un informe negatiu sobre les possibilitats lucratives.

A partir dels anys noranta comença una etapa important per al coneixement científic de la cavitat. Durant els anys 1991 i 1992 se'n fa una nova topografia i el 1994 M.A. Barceló i P. Riera forcen un pas estret que semblava que no tirava i descobren una important continuació que situa la cova en les dimensions actuals.

Evidentment hi pot haver continuacions, especialment sota l'aigua, però és difícil que s'arribin a conec-

Les concrecions de la cova són d'una gran finor i transparència

tar. De fet, per a nosaltres, les coves són concebudes des del punt de vista humà, de manera que consideram que la cova *segueix* si hi podem passar. A totes les coves hi ha forats, enclotxes i petits passadissos que continuen indefinidament. Som nosaltres els que no podem *seguir*.

Malgrat les notables dimensions de la cavitat, no presenta grans sales amb espais espectaculars, sinó que està formada majoritàriament per galeries normalment baixes i no gaire amples, tret d'algunes excepcions com la *sala de na Bàrbara* de 23x13 m. Tanmateix, la combinació de zones inundades i concrecions -estalagmites, estalactites, etc.- conformen racons de gran bellesa. Hi abunden les fistuloses -estalactites fines de gruixa de gota d'aigua- de més de dos metres i perfectament conservades, perquè la cova no ha estat descoberta ni visita-

da fins a època molt recent i encara amb moltes precaucions i dificultats.

Les complicades estretors i la gran quantitat de zones inundades li donen aquest aspecte de laberint tan característic. Antoni Merino, un dels privilegiats que l'ha trescada i investigada, també l'ha sabuda fotografiar amb encert. Seva és la fotografia que acompanya aquest escrit i també la

de la portada que va guanyar el primer premi en el Concurs Internacional de Diapositives HIDDEN EARTH de Bristol de l'any 2000.

En aquests moments la cova està protegida i tancada, i no s'hi pot accedir. El tancament actual s'efectua per ordre del Govern, però l'Ajuntament de Llucmajor ja l'havia tancada pel seu compte.

Actualment existeix una activitat espeleològica molt important tant a Mallorca com a Menorca. La dedicació i preparació dels joves espeleòlegs fa que els descobriments se succeeixin amb molta rapidesa. L'espeleobussegi, a més, ha representat una notable revolució en aquest camp; un camp especialment meritori on destaca la feina de Xisco Gràcia, professor de Ciències Naturals de l'Institut de Llucmajor. ♦

EURO - IDIOMAS

Llucmajor

*Aprenen idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
nadius i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Llucmajor • Tel. 66 11 33

Quatre mots

Tomeu Font, autor del mapa del terme de Lluçmajor

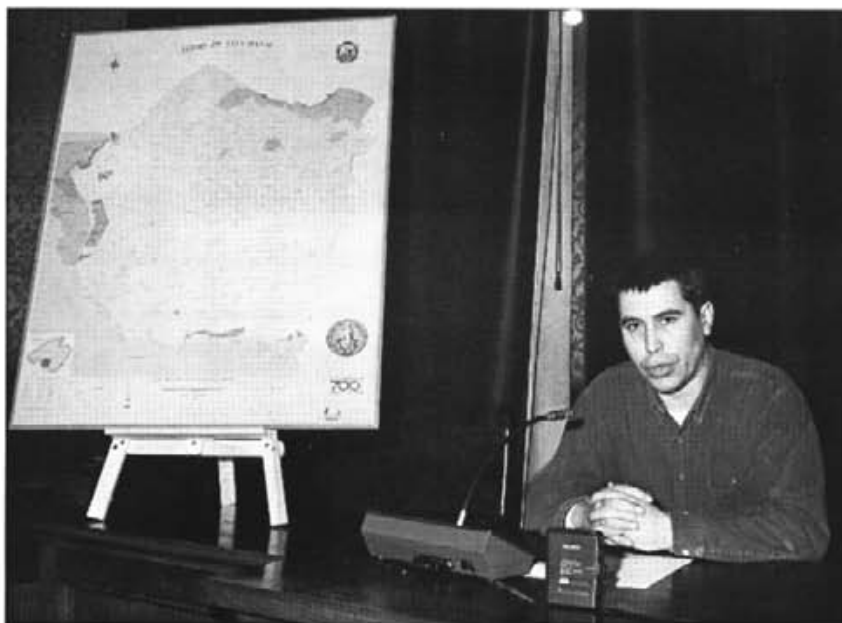
Coloma Julià

Com va sorgir la idea d'elaborar un mapa de l'extens terme municipal de Lluçmajor?

Des del 1860 no s'havia elaborat un mapa cadastral de tot el terme de Lluçmajor. L'original d'aquest mapa és a la parròquia i hi ha un parell de còpies particulars. Sempre m'havia agradat mirar la còpia que tenim a casa nostra i el 1992 quan fèiem el plànol de carrers de tot el terme vàrem veure que ens hauria anat molt bé tenir un mapa actualitzat, per això jo ja em vaig plantejar dur-ho a terme, però llavors no era possible tècnicament, i enguany, amb els avenços de la informàtica, ha estat possible l'elaboració d'aquest mapa. L'Ajuntament s'ha fet càrrec de l'edició, dins el marc del 700 aniversari, i el batle Lluç Tomàs hi ha col·laborat amb entusiasme.

Per a l'estructuració d'aquest mapa que t'ha resultat més laboriós l'aspecte toponímic o altres aspectes com la situació de camins, elements geogràfics, monuments...?

És evident que s'han hagut de recórrer molts de quilòmetres per veure els camins i consultar quins són municipals i quins d'establidors. S'ha hagut de consultar el pla general i els mapes existents, però la feina més laboriosa és la de centenars d'hores a l'ordinador, perquè la informació havia de sortir d'una manera estructurada.

da. S'ha fet molta feina en aquest sentit, i la toponímia seleccionada ha estat corregida per la Universitat. Ara tenim una relació de topònims normalitzats i al dia.

A part de la base cartogràfica del mapa topogràfic Balear a quines altres fonts has hagut de recórrer?

Al mapa d'en Mascaró Pasarius i totes les publicacions de Lluçmajor sobre el tema. Al pregó de les fires de 1972 hi ha un recull toponímic de n'Antoni Garcias Vidal (l'amo Antoni d'es forn). També he hagut de recórrer a les fonts orals, a les contínues

revisions de mon pare i a consultes a pagesos i propietaris que coneixen molt bé una zona.

Agraesc la col·laboració d'una llarga llista de gent i expòs al públic aquest mapa perquè totes les mancances que es trobin es puguin corregir a properes edicions.

Creus que aquest mapa és una culminació de la tasca de 80 anys dels canadors de Can Font?

El mapa és una feina més. La topografia és la nostra feina i aquest mapa és una fita, però crec que sortiran altres coses per fer. ♦

11

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Toni Catany, premiat per l'Obra Cultural

Ramon Tous
Fotos: Llamp

L'edició del 2000 -i ja en van 14- dels Premis 31 de desembre, organitzats per l'Obra Cultural Balear, va tenir lloc dia 15 de desembre en el decurs d'un sopar-festa en el casinet de Cala Vinyes, en el molt pròsper municipi de Calvià.

I un premiat llucmajorer -i ja en van cinc- va esser un dels protagonistes de la vetllada: Toni Catany, el nostre més internacional fotògraf local.

El fet que en aquesta ocasió el premi es concedís ex-aequo amb el fotògraf menorquí Toni Vidal no minva la categoria del reconeixement sinó que, contràriament, el jurat ha volgut destacar les trajectòries impecables i, en certa mesura, paral·leles d'aquests dos artistes illencs.

La gala de lliurament de premis, retransmesa en directe per Televisió de Catalunya, va esser presentada per l'actor pobler Simó Andreu i la cantant catalana Nina. La llarga i farcida llista d'autoritats venia encapçalada pel president d'Aragó, Marcel·lí Iglesias. Aquesta felicitat circumstància va esser aprofitada per celebrar una jornada d'agermanament amb Aragó, comunitat que acull els territoris més occidentals de la llengua catalana, coneguts amb el nom de la Franja, i que són, precisament, la terra natal del president aragonès.

La llista d'honor continuava amb tota casta de presidents, presidentes, consellers i conselleres. I el món de la cultura, com sempre, estava representat estel·larment: la docència, l'edició, la música, la literatura, les ciències, la investigació...

La Societat d'Història Natural de les Illes Balears, l'estudiós Felip Círrer, el periòdic d'internet Vila Web, l'articulista Josep Melià Ques, el professor Antoni Ballester i el cantador Biel Majoral, juntament amb el fotògraf llucmajorer Toni Catany, són els premiats de l'edició del 2000.

L'ambient festiu va presidir, com és habitual, la Nit de la Cultura i moltes i molt celebrades foren les actuacions musicals i artístiques: Oculs, Biel Majoral, Menaix a trua, Biel Jordà i Marta Barceló. De tota manera, la darrera gala del mil·lenni passarà a la història per la insòlita hollywood-balanguera entonada per la Nina com a colofó de la gran festa.

Com sempre, va esser molta i

molt distingida la representació llucmajorera que es desplaçà fins al conegut casinet per correspondre a la cita anual de l'Obra i, a més, en aquesta ocasió, per donar suport i llum al reconeixement públic de l'estimat paísà.

Ja en anteriors ocasions, els jurats dels premis s'havien decantat per joves llucmajorers que havien destacat des de feia temps en el terreny de la cultura. Com recordareu, Miquel Cardell, Miquel Bezares, Gabriel Thomàs i Sebastià Alzamora comptaven ja amb el preuat guardó de formes i significacions indescriptibles, que els

acredita com a guanyadors del premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel, destinat a reconèixer una persona menor de trenta-un anys que hagi excel·lit en el camp de l'animació cultural, de la investigació artística, humanística o científica, o de la creació.

En aquesta ocasió, però, no es tractava de distingir una jove promesa, sinó un valor plenament consolidat i reconegut, que ha merescut el premi Miquel dels Sants Oliver, destinat a guardonar un treball escrit o audiovisual editat durant l'any de la convocatòria.

És per això que el jurat acordà per unanimitat atorgar l'esmentat premi a l'exposició i llibre *L'artista en el seu paradís* de Toni Catany que ha permès gaudir en el Museu Nacional d'Art de Catalunya d'una mostra retrospectiva d'aquest fotògraf llucmajorer.

Aquesta exposició ha recordat una trajectòria artística impecable que capta amb el mateix encert la natura morta, el paisatge, el nu i el retrat. A més, el jurat ha volgut reconèixer amb aquest premi els 30 anys de vida creativa d'aquest fotògraf-autor, que, gràcies a la sensibilitat, la dedicació i l'experimentació, ha arribat a assolir les més altes fites de la fotografia creativa amb la seva mirada pictòrica, clàssica, romàntica i viatgera.

Tal com ens recorden especialistes de tot el món, el paradís personal de Toni Catany, fet a partir de la documentació i la idealització de la realitat, és present a prestigioses col·leccions i publicacions mundials, i forma part, a més, de la retina col·lectiva. ♦

levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MAN'S

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

▼

Porreres

▼

AVIA

CAT

A.R.T.

adidas

Necessitam un local per passar l'estona

Continuant amb la tasca que ençetàrem al passat número d'aquesta revista, sota el títol "Què passa amb els joves?" i que continuarem amb l'altre titulat "Algaida: un exemple a seguir" ara hem entrevistat un altre grup de joves per tal que ens expliquin com ho fan per poder reunir-se amb els seus amics sense haver d'anar a un bar, cosa que, d'altra banda, els està prohibit.

Durant la xerrada que mantinguérem ens assebetàrem que l'edat en què els joves comencen a sortir és entre 12 i 14 anys. Els dies feiners, a causa dels estudis, surt menys, només unes hores i segons quins dies no surten; l'hora que solen agafar més tard és després les nou del vespre, hora de sopar.

Com us ho muntau els caps de setmana?

En un principi ens vèiem pel carrer o allà on podíem, a casa de qualque amic o amiga i al vespre després de sopar solíem anar al cinema.

Més tard ens reuníem a la portassa de ca'n amic, son pare ens la deixava però a causa de distintes circumstàncies la deixàrem i en llogàrem una. Pagàvem 500 pessetes mensuals cada un i amb doblers pagàvem la renda i els que ens sobraven els empràvem per adequar el lloc a les nostres necessitats. De vegades podíem pagar dos mesos per avançat.

Hi havia una dona que es queixava si li deixàvem la moto davant ca seva. També ens tiraven pedres damunt la teulada i nosaltres havíem de pujar a arreglar les teules que ens havien espenyat. A finals d'estiu, al mes de setembre, quan tornava a venir el

fred, ja no ens volgueren continuar llogant la portassa. Ens digueren que els veïnats s'havien queixat que molestàvem. Ens solíem reunir a "ses botes" (nom que donam a l'esplanada elevada de l'aljub que hi ha al carrer Pare Ripoll, devora el Convent, i al costat de l'antiga fàbrica de suc de ca'n Ripoll). Ara hi fa molt de fred i ja no hi anam. Qualque horabaixa ens reunim a la portassa del pare d'un

amic on hi ha un futbolí però com que no hi ha llum només hi podem jugar amb les portes ben obertes, fins després les cinc i mitja perquè després ja no hi veuen.

De vegades quan fa fosca anam a una casa de jocs recreatius que hi ha devora el camp de futbol però no tenim gaires doblers per gastar. També anam al camp de futbol a veure jugar o entrenar.

Què creis que fa falta als joves de la vostra edat? Com es podria resoldre aquest problema?

Creim que necessitam un lloc (Casal de joves) on poguéssim estar, on hi hagués jocs com és ara un futbolí, un ping-pong, jocs de taula (escacs, parxís...) On gratuïtament o amb una petita quota mensual poguéssim anar i on també poguéssim escoltar música. Un lloc on poder anar els joves, com hi ha a molts altres pobles, vaja... ♦

13

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserrol, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embotits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (LLUCMAJOR)

Quaderns de Fum Major

700 anys i un dia

Miquel Cardell

Només érem una cinquantena justa de persones que ens aplegàrem a l'església de Sant Bonaventura, al concert de música medieval i del renaixement que va oferir-hi l'Ensemble Llull el passat dia vint-i-nou de desembre. I aquesta xifra, de magror innegable, ja ens parla prou i tristament del desinterès per la cultura, de la radical manca de curiositat, que deu ser un dels trets que ens defineixen com a poble. Tot i que, recordant els espectacles de renou, xerrameques, corregudes, fotos a rompre, portades i al.lots a lloure que han estat tant el concert de Nadal de l'Escola de Música com les Matines de l'església, pot ser val més així.

L'Ensemble Llull és una formació que encapçala Maria Laffitte, qui, llavors com a Maria Dolors Laffitte, va ser una de les cantants que varen prendre part als inicis de la Cançó, que llavors es deia Nova Cançó. Entre els seus components m'és conegut també Lautaro Rosas, que va ser un bon grapat d'anys guitarrista i mà dreta de Maria del Mar Bonet. Comptaren, al concert com al disc que aquest va seguir, amb la col.laboració de dos components de Música Nostra, Pep Toni Rubio i Miquela Lladó. Precisament Na Miquela va posar la veu a la peça que, des del punt de vista estrictament llucmajorer, tenia més interès: Plorareu Mare de Déu, un cant de Setmana Santa anònim de Lluçmajor, que, segons els crèdits del CD de l'Ensemble Llull que va editar l'institut d'Estudis Balearics els darrers mesos de la passada administració, es conserva en aranjament de Francesc Clar Montserrat (a) Seu (31-1-1910), recollit per Massot al seu Cançoner Musical de Mallorca. No em demaneu que vol dir la data entre parèntesi. En tot cas, és un cant ple de malenconia, que pot ser fariem bé plantejar-nos de recobrar, incorporant-lo d'una o altra manera als nostres rituals de la setmana de passió.

Poder escoltar, sense amplificació,

unes melodies i uns instruments gens habituals, que ens parlen i canten d'un passat que és el nostre, era, a priori, l'alicient major d'un concert que va resultar en línies generals correctes i va tenir els seus moments d'innegable eficàcia escènica.

Certament, la via del conjunt per acostar-se a aquelles músiques de fa set segles no és la que podríem anomenar ortodòxia musicològica; és més una via descendent de les maneres folk (així s'explicaria l'ús per part de la cantant d'una peculiar tècnica de cant de gargamella, que he sentit usar amb finalitats rituals als poble nòmades del centre d'Àsia, i que permet emetre dos sons a la vegada), via folk, però empeltada amb una dosi important de misticisme hippie residual i alguna teoria psicològica com a mínim estrambòtica.

Un dels resultats d'això és la incorporació a l'espectacle de la dansa, personificada en una ballarina que em va proporcionar, sense saber-ho un d'aquests moments novel·lescs de subtil ironia. En qualsevol altre escenari, segurament m'hauria limitat a constatar que, amb independència de la qualitat dels seus balls, la seva presència resultava sobrer, innecessària, i, al meu entendre, inevitablement cutre. I no ho dic perquè resulti estrany això de ballar dins les esglésies: ja hi veim ballar l'oferta, i acaba molt sovint en espectacle prou més grotesc, i al mateix programa hi figurava una peça del Llibre Vermell de Montserrat, que recull composicions de tema devot que, cap al segle 15, feien interpretar els monjos dins el temple, per substituir les músiques seculars i obscenes que els peregrins ja hi ballaven.

Però imagineu-vos l'escena: una ballarina, que des de la fila deu feia bon veure, ballant descalça sobre l'enrajolat en un dia gèlid, habillada amb un vestit de teixit lleugeríssim, quasi transparent, que no feia més que destacar els seus mugrons més que erectes... i que, en el seu atrezzo, lleuger, una mica hippis, suposada-

ment medievalitzant, i en les seves remenades i evolucions, no em deixava de recordar una figurant d'una pel·lícula bíblica a l'escena de Sodoma i Gomorra... i amb el veterani Pare Rosselló que s'ho mirava tot amb la boina clavada fins a les orelles i uns ulls com plats. Si l'hi haguessin dit, en els seus anys joves, si ens ho haguessin dit a nosaltres quan assistíem des d'aquells bancs a les obligatòries misses col·legials...

La qüestió és que enlloc del luxós programet de mà no s'informava que allò era un espectacle basat en la figura de Llull, i que els textos que s'intercalaven entre les cançons éren fragments del seu Llibre d'Amic e Amat, amb la qual cosa, el respectable es va perdre tota una part de la proposta. Més la que ens vàrem perdre quan passaven per devora el convent les habituals motos terroristes, ja que ningú no s'havia aturat a pensar que, quan es fan concerts d'aquest estil, sol ser ja una precaució normal aturar mentre duren el trànsit per davant el lloc on es fa; però com que segurament ningú dels responsables d'organitzar-lo no hi ha anat mai...

* * *

Canviem ara d'escenari, traslladem-nos a Ciutat, a Ca la Gran Cristiana, on es troba el Museu de Mallorca, que acaba d'inaugurar, després de dècades d'espera, les seves sales dedicades a la prehistòria de l'illa.

Si les visitau, fareu bé, hi podreu veure, entre el milenar de peces que aquestes noves sales permeten exposar, unes ceràmiques gens habituals procedents de Lluçmajor i un il·lustre "lluçmajorer" de fa dos mil cinc-cents anys: el trobareu a la sala que tanca aquest nou espai del museu, la destinada a mostrar catorze estuetes de bronze. La sala, supòs que per motius de conservació, resta submergida en una penombra eclesial, litúrgica, que deixa veure, conservat entre l'obra nova, un fragment de paret de pedres que podria ser part dels fonaments de la ciutat islàmica.

Seguint un traçat amb un punt de laberíntic, anam descobrint aquestes peces singulars, realçades amb un matís de misteri per una il·luminació zenital, que cau com una pluja groguenca, com pols de pàl·lida claror de ciri, damunt aquelles figures, cada una a la seva vitrina com dins un modern relicari, ressaltat-ne els relleus i les ombres.

La major part d'aquestes estatuetses representen guerrers, o divinitats bèl·liques, no està molt clar si púniques o etrusques, cosa que els confeïx un misteri afegit; el director del Museu, Guillem Rosselló Bordoy, fa uns anys pregoner de Fires, m'explicava les dificultats per definir-ne un origen precís, especulant amb la possibilitat que les haguessin duit, com a part de la paga o del botí, foners mercenaris.

Una d'aquestes estatuetses, de no gaire més de vint-i-cinc centímetres, la varen treure llaurant l'any 54 a Ses Talaïetes de son Taixaquet (i després he sabut que la seva arribada al Museu, amb bregues d'herències per mig, té també el seu matís rocambolesc i mallorquínssim).

Aquell homenet o deu, el braç dret alçat sostenint una llança ja desapareguda, nu, el cap guarnit amb un casc fantasiós, com de guerrer de Troia, les fesomies definides amb precisió artesana, em mira sense mirar-me des de la distància quasi impensable de vint-i-quatre segles. Pam envant pam enrera, va poder ser contemporani de la Grècia de Sòcrates i Plató, de Sòfocles, Èsquil i Eurípides, de Fídias i Pèricles...

Sabem ben poca cosa d'ell, algunes dels col·lectius que el varen tenir, qui sap si venerar, a Mallorca - per exemple que cuinaven caragols, coses així, allò que ens diuen quatre fragments dispersos per cròniques i relats, el que llegim a les restes que en trobam... no sabem ni sabrem mai res de res de l'individu concret que el va tenir en les mans, que va travessar la mar amb ell dins el bolic... I això em deixa una coïssor de vertigen, una palpitació d'insignificança a l'estómac, el record d'un vers d'aquell premi Nobel rus i exilat, Joseph Brodski: *No arribarà el diluvi, darrera nosaltres...*

* * *

El Guerrer, o si ho preferiu el Mart, de Son Taixaquet mirat des de la prosa de l'avui, pot ser un símbol perfecte del menyspreu i la indiferència pel nostre patrimoni que encara es caracteritzen, d'un nivell d'ignorància

alarmant, que no crec que ens podem permetre. I del gavadal de tresors que s'han perdut per sempre o que resten amagats baix de les pedres dels clapers, o davall un parell de pams de terra, arreu del municipi.

Una ignorància que no ens podem permetre des del simple punt de vista del nostre ser de poble. Ni des de la perspectiva més fàcil de vendre de les seves considerables possibilitats de promoció turística.

* * *

Una notícia d'aquesta darrera mesada em demostra que aquesta idea no és avui per avui tan extravagant ni minoritària, que importants sectors de la nostra societat, i de la classe políti-

ca, la veuen viable, positiva: el nostre ajuntament i el govern de les Illes han firmat un conveni que destina una considerable partida pressupostària a adaptar un grapat de quilòmetres dels nostres camins rurals com a rutes cicloturístiques, basant-se precisament en l'atractiu dels nostres paisatges foravileres i la seva riquesa arqueològica i patrimonial.

Si feim abstracció del perill que això signifiqui un nou grau d'importació de selvatgina urbanícola i maleducada, em fa l'efecte que la nova és esperançadora. Pel que significa de concret; però també per les seves implicacions lògiques. O és exagerat suposar que després d'això han de venir passes i mesures per protegir aquests

Gorg Blau

de Viatges

A finals del passat mes de novembre anàrem a Turquia. Vàrem visitar Istanbul, Ankara i Capadòcia.

A partir d'aquest mes de gener tenim múltiples sortides a la neu.

SORTIDES ESPECIALS:

19 d'abril: Salamanca - Galícia

27 d'abril: Lourdes, Vall d'Aran - Andorra

6 de maig: Praga, Budapest

C/. Mallorca, 2 - Fax: 971 44 50 35
Tel.: 971 44 50 42 - 971 44 50 43 (S'Arenal)

paisatges de la golfització i la xaletització? per defensar barraques, cases de posessió, parets de pedra eixuta, obres d'enginyeria popular com la siqueta que duia aigua de Randa...? I per començar a pensar en preparar i impulsar mesures que vagin més enllà de la catalogació i la protecció teòrica del nostre tresor arqueològic, que comencin a plantejar-se la seva excavació, que és una passa imprescindible per conèixer la nostra història, per sortir a camí a l'home de Son Tuixaquet, o de Capocorb, o de...; però també és el camí inevitable si volem treure profit del seu potencial atractiu turístic.

* * *

Esperances que la mateixa realitat municipal sembla encabotar-se a esbandir: a la vila hem viscut un bon grapat de mesos com enlluernats per l'escenografia del set-cents aniversari; aquesta traca de panxades electoralistes, actes més o menys discutibles programats sense cap sentit de la relació entre ells, sense altre objectiu que fer coses per fer-les, per fer-ne, i sense cap interès que de tot plegat se'n pogués desprendre una millor comprensió de la nostra realitat present i passada, una mica de projecte de futur.

Mentre, als mateixos carrers de Llucmajor, una ombra ben sòlida pintava amenaçadores perspectives del futur immediat: les d'un creixement urbà de mena suburbial, massificadora i caòtica d'allò més preocupant; com si no haguéssim après res de s'Arenal o de Son Gotleu. Perquè és al pitjor urbanisme dels pitjors suburbis de la balearització que ens remet aquest nou creixement. Feis una volta per la vila i ho veureu: D'una banda, la majoria d'aquestes noves finques de pisos són una nova manifestació d'aquesta horrorosa arquitectura sense atributs que tant de mal ha fet a l'illa, i tanta pela deu haver ingressat als comptes de constructors sense manies, d'especuladors i còmplices de tota mena. De l'altra, manifesten una concepció de l'urbanisme, de l'organització del teixit del poble que ens mena directament a la incomoditat, el mancament i la catàstrofe: finques enormes a carrers estrets, que no estan preparats per acollir-les, amb el seu moviment de persones i vehicles, amb voravies mínimes, que no han de permetre el pas de dues persones con-

versant, d'un cotxet de nin, una cadira de rodes o una persona amb croses - i això si llavors no els empelten ben emig un fanal, que ja en saben bé, els de la majoria que ens governa. Guaitau davant l'Institut, o a la rotonda del camí del cementiri i sabreu que vull dir.

Per no parlar de la malaltissa i delatadora incongruència de parlar de la promoció turística del patrimoni i permetre aquests atemptats contra la coherència urbana, contra la línia del cel de la vila, quan no contra elements patrimonials concrets com ara els molins: alguns recordareu les envestides de Rabasco contra un regidor de signe contrari quan a un molí propietat d'un parent seu s'hi varen fer unes intervencions provisionals, fa molt eliminades, i les campanyes molineres de certes comparses del PP local; bé, anau-lo a veure ara a aquell molí, encloït entre legalíssimes finques de pisos, a veure quin efecte fa.

Afegiu a tot això la manca de previsió d'espais verds, i, en resum, la manca de visió del conjunt de la vila, en els seus sentits tant estètics com pràctics que sumen un factor essencial a la qualitat del nostre viure diari. Perquè una cosa és que les circumstàncies facin precisa o aconsellable la construcció de pisos, i una altra ben distinta la manera com això es deixa fer. OH! i és que el Pla General ho diu així, diran. Llavors hauré de recordar qui l'ha aprovat, després d'encarregar-lo a una empresa de Madrid que demostrà no tenir ni idea de les nostres realitats urbanes, les nostres maneres de viure, les nostres necessitats. Em fa l'efecte que, si no hi posam remei, l'any dels set-cents, serà recordat a la llarga com el d'una nova i feresta passa envant en la songotleitització de la vila. Amb el permís, i la complicitat directa dels de sempre.

Això per no parlar d'un virus menys agressiu però igualment horter que sembla encomanar-se a l'estètica urbana llucmajorera, el d'aquests portals com de xalet adosat o casa de cites, que s'endinsen un parell de pams cap a dins la casa i llavors hi enfloquen una porta amb mes o menys pretensions emmarcada per un pinte de vidriera amb enreixats artístics. Com a mínim esper que serveixin perquè els trescadors nocturns de la ruta del bacallà llucmajorera puguin aturar-s'hi a pixar a plaer.

* * *

El cant dolgut que ens evoca la Setmana Santa llucmajorera de fa cent anys, el guerrer de bronze mil·lenari, les músiques del temps de la fundació de la vila, la ballarina estupenda i inevitablement eròtica remenant-se als peus de l'altar major del convent davant els ulls astorats d'un fare vell - i els divertits d'un ex-alumne irreverent -, l'urbanisme que sembla anunciar futurs gens engrescadors, mals d'habitar, confereixen fragments d'un gran fris, capes d'un jaciment d'història i històries que ens fan sentir, quasi palpar, el vertigen del temps que passa com el riu d'Heràclit, sense aturar-se, sense donar segones oportunitats... construïnt-nos i esborrant-nos a la vegada, i donant-nos la nostra única opció d'afegir la nostra aposta a la seva ruleta misteriosa. Ara, que les campanades i el cava del cap d'any ens enfronten a la idea del canvi de segle, de mil·leni, totes aquestes convencions que semblen fer el temps palpable, més pròxim a la dimensió, ja que no al control, dels humans.

Unes campanades que, enguany, a Plaça haurà donat un rellotge amb la mateixa cara, però amb unes màquines noves, segons em conten... mentre jo em deman que s'haurà fet de les velles, si tenien o no cap valor històric, si no tornam a fer retòrica de talaïots mentre tudam sense sensibilitat el petit patrimoni quotidià.

* * *

Ençatant un mil·lenni que comença sota el signe - i la superstició pública - de les xarxes informàtiques, la vila s'hi incorpora aplegant aquestes tecnologies tan 2001 - i la seva odissea cinematogràfica - amb la veu sàvia, ancestral i projectada cap al futur de la poesia, que és sempre esperança, profecia del present, cant de memòria del demà. L'amic poeta Miquel Bezares posa en marxa, i en xarxa, ara mateix una revista de poesia a internet, un nou Baleigs que podeu trobar a Mallorcaweb.net/edataviques.

És una manera de començar amb bon gust a la pell de la sensibilitat, aquest any, que ens desig que sia millor i menys malalt de retòriques buides i estufades que el que tancam, l'any dels set-cents, ara, que ja fa set-cents anys i un dia. ♦

Ho diu el diari

Un bisbe de novel·la

Maties Garcias

Una estada nadalenca en terres balcàniques (Macedònia, Kosovo, Bulgària) m'ha impedit de seguir fil per randa l'actualitat periodística de l'illa. No sé si m'he perdut gaire cosa, però sospito que no. En tot cas, no puc fer la crònica habitual de temes locals passats pel diari, i això em permet recuperar un text que vaig llegir ja fa una partida d'anys i que encara no m'havia llegut ressenyar, a pesar del seu interès pel sobtat protagonisme llucmajorer que hi vaig descobrir.

Es tracta d'un article que l'escriptor Vidal Vidal (Arbeca 1958) va publicar al diari *Segre* de Lleida el 25 de febrer de 1992. Si hi vaig tenir accés va ser perquè, mogut per la màxima de Joan Fuster que proclama "Puix que està en català, vejam què diu" (transformació irònica d'una més antiga formulació dels clàssics renaixentistes que, referint-se a una qualsevol pàgina nostrada, proclamaven "Puix que està en català, Déu li don la glòria"), em vaig fer amb el llibre que recull prosas periodístiques de Vidal amb el títol, un pèl enigmàtic, d'*Els imprecisos límits de l'ànima* (Pagès editors, 1995).

El cas és que a l'article "El nom de la Montse" Vidal ens fa cinc cèntims d'alguns "esdeveniments misteriosos" que ha descobert "escodrintant vells patracols" del segle XVI i que tenen en comú el bisbat de Lleida i la basílica de Montserrat. Segons Vidal, "de 1578 a 1591, en només 13 anys, se succeeixen un total de 5 titulars de la diòcesi lleidatana (...) Alguns d'aquells bisbes no van durar una migdiada i tots ells van morir sobtadament, per causes desconegudes".

Arribats a aquest punt, l'hipotètic lector es pot preguntar per què treim a col·lació aquestes històries ponentines i aldanes en una secció que pren la realitat local i el present com a base de la seva existència. Idèntic vet aquí, en prosa del lleidatà, la gran connexió d'aquelles velles històries dels límits occidentals de la catalanitat amb la nostra realitat llucmajorera: "El primer (es refereix a la llista de bisbes

morts), el mallorquí Miquel Tomàs, Taixaquet, va finir transcorreguts només 45 dies de la seva presa de possessió, a desgrat que els documents coetanis s'hi referien com un home *bo, sa y gros*".

I així successivament, Vidal va completant la llista de prelats desapareguts ("con harta prisa y no sin sospecha", segons un document referit a un cas concret) i sense deixar de sospitar que "les bregues entre bisbes i clergat per la satisfacció d'un subsidi" fossin la causa de la mortaldat episcopal. Sigui com sigui, l'autor conclou amb un suggeriment incitant: "Fins aquí els fets, tal vegada un conjunt de simples coincidències. En tot cas, una idea per a una novel·la històrica d'intriga monàstica, en la línia d'"*El nom de la rosa*".

No em consta que fins ara ningú haja recollit la invitació de Vidal Vidal. Si a Llucmajor hem fet fill il·lustre el bisbe Taixaquet i li hem dedicat el carrer principal de la ciutat, ¿potser algun dels escriptors llucmajorers s'animarà a fer-ne la novel·la? Segur que n'hi ha amb capacitat i talent per fer-ho bé. ♦

Respostes al qüestionari 9

- 1.- c: A la Seu
- 2.- b: Els promesos, de Manzoni
- 3.- a: Un balneari
- 4.- c: Gràcia
- 5.- a: Plaça d'Espanya, 12

Mamà, i tu,
què vols ser
de gran?

PLANS
de PENSIONS
"SA NOSTRA"

La seva resposta, en bones mans

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

ANTÒNIA ISERN

major

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

Cartes

Sra. Directora, agrairia de tot cor la publicació del escrit que vos he fet arribar. Moltes gràcies.

Tomeu, la nostra amistat serà per sempre

Són tantes les coses que m'agradaria dir, que gairebé no sé per on començar. El passat dia 26 de novembre, després d'una festa universitària, tornant a casa, el meu millor amic i jo vam tenir un accident, la sort va ésser ben diferent per a nosaltres dos, jo vaig sortir amb ferides i quatre cops, el meu amic...

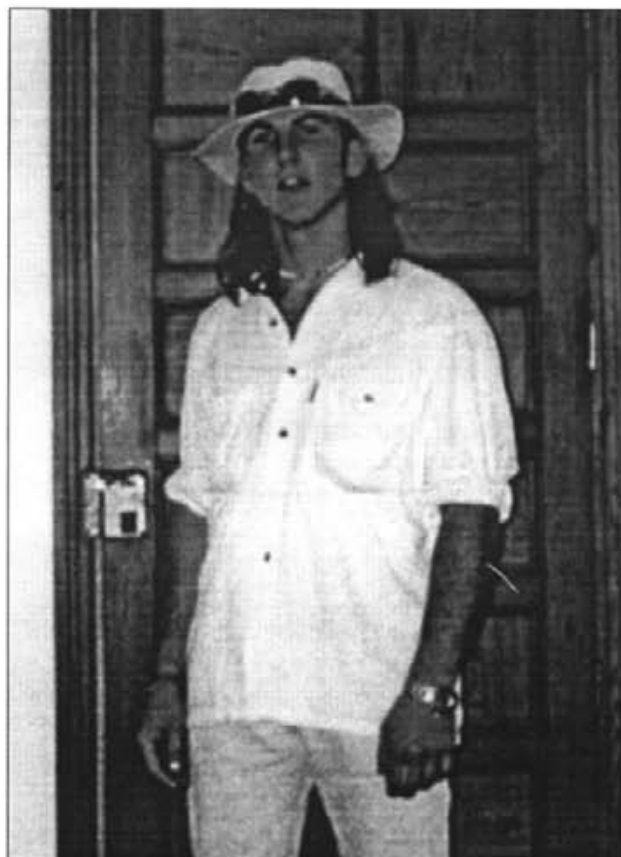
Vull donar les gràcies als amics, familiars i coneguts que m'han ajudat a enfrontar-me a aquest fet, a tots ells moltes gràcies, la vostra ajuda m'ha estat molt bona.

Però a qui vull donar les gràcies d'una manera molt especial, és a la família d'en Tomeu, que tot i haver perdut un nét, un fill, un germà, i un amic, encara han tingut forces per ajudar-me i donar-me suport en aquests moments tan difícils, per a tothom, moltes gràcies, sou les millors persones que hi pot haver, sense la vostra ajuda no hauria sortit del "clot" en què estava ficat, encara que vos doni les gràcies, sé que vos mereixeu encara més, per a qualsevol cosa que em necessiteu sempre podreu comptar amb mi.

En Tomeu i jo érem molt més que dos bons amics, ell era el meu company en tot moment, era el meu confident, el que més em va ajudar quan necessitava ajuda, amb qui més reia i amb qui més ràpid em passava el temps, teníem tantes coses en comú que no podria dir-les totes, des de les mateixes afeccions, a una mútua fascinació un per l'altre que no es pot expressar amb paraules.

Tu eres qui em donava força quan la meua no em bastava, qui em feia riure en els moments trists, tu eres a qui no l'importava deixar-ho tot quan et necessitava, eres una part meua, i és que tu i jo ho vàrem compartir tot.

La pèrdua d'en Tomeu m'ha suposat perdre moltes coses que eren el pilar principal de la meua felicitat, la gent em diu que he de seguir caminant cap endavant, però aquest caminar més llarg o més curt sempre serà coix, i és que en Tomeu, a mi igual que tota la gent que va tenir la

gran sort de conèixer-lo, ens farà molta falta d'ara endavant.

Ell era molt amic dels seus amics no sabia dir que no i quan es tractava d'ajudar ho donava tot, es feia estimar molt.

Allà on vulguis que siguis Tomeu has de saber que sempre et tindrem present dins la memòria i que seguiràs viu dintre de nosaltres, i com ens vam prometre tu i jo dies abans de la tragèdia, *la nostra amistat serà per sempre*.

I a tots vull dir que alerta a la carretera, intentem tots evitar accidents, nosaltres sempre vàrem tenir molt de respecte i prudència a la carretera, però aquell dia ens "va tocar", i jo vaig arribar 10 dies després i el meu amic no va arribar. ♦

Nicolau Febrer Roig

ASSEGURANCES

Agència Llucmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)

ZURICH

C/ Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Llucmajor)

**TALLERES
NOGUERA**

REPARACIONES EN GENERAL DE AUTOMÓVILES, MOTOCULTORES, MOTOSIERRAS, MOTOBOMBAS, CORTACESPED, ETC...

TALLER AUTORIZADO

PEDRO NOGUERA
ENSEÑAT

Calle Ripoll, 30 • Tel. y Fax: 971 66 22 13 • 07620 Llucmajor (Mallorca)

Una il·lusió perduda

Quan un ho pensa i ho torna a pensar és molt mal de fer veure la realitat però sempre té sortides. Nosaltres dos ja li hem donat moltes voltes i per això crec que hem optat per dir-ho a cor obert i per ventura n'hi haurà que es sentiran amb suport i d'altres simplement compartiran amb nosaltres aquesta passa tan mala de donar.

Les fulles cauen dels arbres, això és una cosa normal. Una roda es desinfla i la tornam a inflar, altre cosa ben normal. Però el que no ho és tant és la mort, la fi d'un jove, el destí d'un cos ple de vida i manco de manera tan ràpida com la teva.

Tomeu, és trist assumir-ho, però ho hem de fer. Què més podien esperar de tu ton pare i ta mare? Estudiaves, feies feina a la fàbrica amb el teu germà, jugaves a tennis, et diverties... amb una paraula eres un jove sa, carinyós, alegre i malgrat et fessin el feix damunt la rialla sempre era present.

Jo, la veritat, és que et veia poques vegades, però així i tot, ja em basta per saber com eres, per tenir-te emmarcat dins el meu record com una persona a la qual jo estimava de debò, eres el meu cunyat (o més ben dit seràs el meu cunyat, ja que la mort no fa que et borri de la meua vida. Tu hi seràs, vendràs a les nostres noces, seràs l'oncle dels nostres fills, i així successivament fins que, un dia o l'altre, ens juntem tots plegats en el cel).

L'altre dia li comentava al teu germà Pep, que la il·lusió de la meua vida era casar-me i veure't arribar a casa

meua, tot elegant, amb els cabells llargs (que tant t'agradaven) i entregar-me el ram. Una altra il·lusió era fer-te padrí jove d'un dels nostres fills. Tot això m'omplia de goig. Com pots veure, dues il·lusions tirades pel terra que mai es podran complir. Però no ens hem de tirar avall, hem de seguir endavant. Jo sé cert que és possible ja que hi ha molts amics que ens fan costat.

Tu, Tomeu, en tens molts d'amics, i molt bons! Però saps i sabem ben cert que n'has deixat un que era el teu millor. A ell, en Colau, li farem costat així com tu li faries. Una de les coses que valor moltíssim de la teua família, i crec que tu també, és l'actitud per la qual han optat. Tant jo, com el teu germà, com la teua família com qualsevol persona que avui dia condueix hi està exposada, així que cadascú ha de pensar un poc, aquí no hi ha culpables.

Jo crec que aquí queda ben clara la il·lusió meua i del teu germà Pep. És a dir, volem donar a conèixer que una família, una parella, i un gran amic han quedat sumits a un record que mai oblidaran. Tu eres únic, tu eres fill, germà, futur cunyat i amic dels teus amics, així que mai et deixarem. Endavant! Sempre et recordarem.

I al mateix temps volem donar les gràcies a totes aquelles persones que ens han fet costat en aquests moments tan difícils. Gràcies de debò. ♦

Pep Cortès i Maria Adrover

19

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

Fonda Pa - Pastisseria

**Can
Bagur**

C/. Major, 79
Tel. 971 66 09 45
(Llucmajor)

*Li oferim el
nou servei de
buffets a domicili
(freds i calents)*

C/. GRUP ESCOLAR, 68
LLUCMAJOR
TEL.: 971 12 10 81

Gimnàs a Punt

ACTIVITATS PER A TOTA LA FAMÍLIA

JAZZ

AERÒBIC

STEPS

AERÒBIC INFANTIL

GIMNÀSTICA ARTÍSTICA

TAEKWON-DO

HAPKIDO

MANTENIMENT

SAUNA

SOLÀRIUM

MASSATGES

**SALA DE MUSCULACIÓ AMB
LA MÉS MODERNA MAQUINÀRIA**

**700 M² D' AMPLES I COMFORTABLES
INSTALLACIONS AL SEU SERVEI**

Progressam, però l'important és mantenir-se

Si per les festes de Santa Cànida vàrem posar de manifest el nostre descontent amb l'ajuntament de Lluçmajor, per un distanciament del camí de la nostra cultura, ara podríem puntuar a l'ajuntament amb un clàssic P.A. (progressa adequadament), progressam, però no és arribar el difícil, sinó mantenir-se.

Un dels darrers actes de les fires de Lluçmajor va ésser el Lluçmarrock, que dona suport als grups de música locals, suport que s'ha accentuat amb l'edició d'un disc compacte *Lluçmarrock 99* on tots els grups que formaren part del Lluçmarrock 99 han pogut gravar un tema. Cada any són més els grups que participen en aquesta concentració de grups locals, amb el propòsit d'anar cap endavant en els difícils començaments dels grups de música.

Aquest any hi va haver com a grup convidat *Antònia Font* que va omplir de goig al públic assistent, aquest tipus de concert és el que hi hauria d'haver per les festes de Lluçmajor, grups de rock per als joves, que cantin en la nostra llengua, aquests tipus d'actes aporten oxigen a la nostra cultura.

Aquí on l'Ajuntament ha demostrat prendre un camí molt encertat ha estat amb la celebració dels 25 anys de l'I.E.S. Lluçmajor, on es va organitzar un concert, (per fi en la nostra llengua) on va tocar Lax'n Busto.

Lax'n Busto va substituir a Ja t'ho diré que per uns impediments no van poder assistir, però això no va ésser cap problema, el públic com nosaltres no reivindica un grup en concret, el que es reivindica són grups que cantin en la nostra llengua, tant se val si som rossos o morens si tots som germans.

Aquella imatge d'un grup de rock cantant en la nostra llengua i un públic que també cantava les cançons, era una mica desconeguda a Lluçmajor. El grup va saber divertir i fer-se a un públic eufòric, i content que tingués lloc aquell concert a Lluçmajor, poble on aquest tipus de concerts no hi han tengut gaire cabuda en els actes culturals.

L'Ajuntament s'hauria de posar ferm en aquestes coses i ara que ho hem encertat i hem avançat hem d'intentar no retrocedir, i és que l'ajuntament d'un poble com a tal, s'ha de preocupar i fer les coses per al màxim benefici del poble que representa, i els concerts, com a actes culturals que són, han d'estar dintre del nostre camp cultural.

Si nosaltres no ens preocupen pel que és nostre, qui ho farà? Ara amb tots els atacs que sofreix la nostra cultura, és important unir-se i defensar el que és nostre.

El nostre desig és que en arribar d'altres actes, com els concerts de les pròximes però llunyanes festes de Santa Cànida 2001, els grups cantin en la nostra llengua.

Ara que anam ben encaminats, no hem d'abandonar el camí, quan hi ha una taca negra a la paret no és amb una o dues capes de pintura blanca que es tapa totalment la taca, per això falten més capes de pintura, més concerts, més actes que estiguin dintre del nostre camp cultural.

De moment a l'ajuntament li podem posar un P.A. però un pic o dos de fer bé les coses no basta per aprovar, s'ha de fer més feina. ♦

Resposta al senyor Gaspar Oliver

Espantats per la carta publicada a aquesta revista el mes passat, ens decidim a mostrar la nostra postura pel que fa als temes que hi tractau, la qual cosa creim que comparteix més gent, encara que us cregueu representant de tot el poble.

No mescleu ous amb caragols, el pacte de progrés del Govern de les Illes Balears no és comparable amb l'oferta que us fa UM per a governar el poble. En aquest pacte, s'hi ajunta gent de diverses ideologies que s'han assegut a la mateixa taula per fer un projecte comú, dificultat que el vostre partit ha experimentat poques vegades; no pot haver-hi gaire problemes amb els vostres companys de govern actuals.

Us plantejam que goseu assabentar-vos de l'opinió de tot el poble pel que fa al vostre pacte amb ASI. Potser molta de gent sí que sent aquest sentiment de vergonya del que parlau i pensa que el senyor Rabasco no reflecteix per res la realitat del nostre poble, i que sí que vol que el 2003 es pugui estudiar en la nostra llengua, ja ens aniria bé a tots! És que, potser, aquest anunci no va dirigit a nosaltres, ni tan sols a vós! Què vol dir el bilingüisme que aquest senyor proposa? No pensau que moltes de vegades la gent del poble se sent discriminada quan no n'hi ha prou amb la seva llengua per dir les coses?

Esperam que no penseu que aquesta carta és una especulació demagògica sobre les nostres ànsies de poder a l'Ajuntament, sinó l'opinió d'un parell de llucmajorers qualsevol que també voldrien sentir-se representats. Qui-nes són les propostes que estau disposats a acceptar? Només aquelles que us vagin bé a vosaltres o les que proposi qualsevol persona del poble? ♦

Catalina Maria Trobat Sbert
Francesca Salvà Cerdà
Catalina Mas Rigo
Antoni Rubí Puig

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunion
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

Xerrades de cafè

Un que escoltava

- Felç any nou!
- I salut per a tots.
- Això mateix, perquè la resta té una importància relativa.
- No tan relativa, perquè aquesta febre de jugar a la Loteria no deu ser per conservar la salut.
- Home, també ajuden els doblers...
- És que enguany, com que a la Impremta Moderna de Lluçmajor pessigaren uns quants dècims del segon premi, la salut per comprar loteria ha estat de veure.
- Sí, és un altre fenomen psicològic.
- Allò que vol dir que els doblers també són bons per conservar la il·lusió, l'optimisme, i, per tant, la salut.
- Sí, perquè a més de ser afiliat a la Seguretat Social un pot pagar una assegurança privada i això és una ajuda.
- Sobretot ara que ens diuen que son Dureta està saturat de malalts, l'edifici molt envellit, i el nou que fan no saben quan estarà acabat.
- Per això és una bona notícia aquest Centre de Salut que inauguraren el mes passat a s'Arenal de Lluçmajor.
- Tanta sort, no totes han de ser dolentes...
- Al manco els estiuejants de Lluçmajor diuen que no haurem d'anar al nostre poble perquè el nostre metge ens faci una recepta.
- Per tant, no serà tot dolent aquest any nou.
- Com sempre, hi ha bo i dolent.
- I gent que sempre troba ossos en el lleu.
- Això és veritat, mira que després de tots aquests actes culturals, socials i esportius que duu a terme el nostre Ajuntament, n'hi ha que encara ho critiquen.
- Sí? I què diuen?
- Que amb tants deutes com té l'Ajuntament, encara s'està endeutant més gastant una milionada amb actes culturals, sense tenir en compte necessitats més urgents que hi ha al poble.
- Per exemple?
- L'arranjament de carrers i de voravies.
- També diuen que per pagar aquesta despesa de la

commemoració dels 700 anys de Lluçmajor, l'Ajuntament ha de vendre solars seus a la urbanització de la costa.

- Crec que tot això són ganes de criticar, perquè si una cosa ha demostrat aquest Ajuntament d'en Lluç és tenir, no solament una sensibilitat cultural molt bona, sinó unes ganes de fer feina en tots els aspectes, i no crec que l'aspecte econòmic sigui deixat de banda.

- Sí, el que passa és que la punyetera política és bona per a una cosa i dolenta per a una altra.

- Aclareix això, que no ho entenc.

- Idò que si tenim un Ajuntament d'un color i un Govern d'un altre les travetes són constants.

- Encara no ho he entès bé.

- Per exemple, diuen que aquesta obra de restauració que vol fer l'Ajuntament al claustre de Sant Francesc, no hi ha manera de tenir cap ajuda del Consell Insular. Això vol dir que el Pacte de progrés vol llevar competències als ajuntaments.

- Això ja seria massa, perquè si a més de llevar-nos competències no ens dona cap pesseta o cap euro, ni arregla les coses de caire urbanístic, estam llests.

- Això que et dic, punyetera política...

- Però una cosa crec que és clara, i és que diuen que han d'adobar els camins que van a la costa llucmajorera, perquè hi puguin anar les bicicletes, per uns carrils fets aposta.

- Això serà bo si al mateix temps adrecen les voltes i eixamplen la carretera, perquè si no serà pitjor el remei que la malaltia, perquè els cotxes tiraran molts de ciclistes a la cuneta...

- Mira que ho sou, pessimistes...! ♦

21

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Lluçmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Forti)

Tel.: 45 70 78 • PALMA

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

PERRUQUERIA

Fina

C/. d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58

De noms i de llocs (LXXX)

Son Serra

Les cases de Son Serra tenen un Oratori

J. Clar
F. Jaume
J. Monserrat
A.M. Monserrat
F. Mut
Fotos: C. Julià

La persona que ens ha ajudat a situar els topònims de **Son Serra** és Gabriel Mas i Martorell, nat a Porres dia 3 d'agost de 1937.

Va anar a **Son Bou**, amb els seus pares, l'any 1952. De casat hi va estar tres anys. Posteriorment anà a treballar a **Son Vidal** i devers l'any 1980 passà a **Son Serra** i fins ara.

Què ens podríeu dir de **Son Serra**?

Son Serra és una possessió de devers 170 quarterades. L'enrevolten **Es Pedregar**, **Son Campanet**, **Son Vidal**, **Son Catany** i **Can Cameta**. La

C/. HISPANITAT, 2
(CANTONADA PASSEIG JAUME III)
TEL. 648 03 18 27

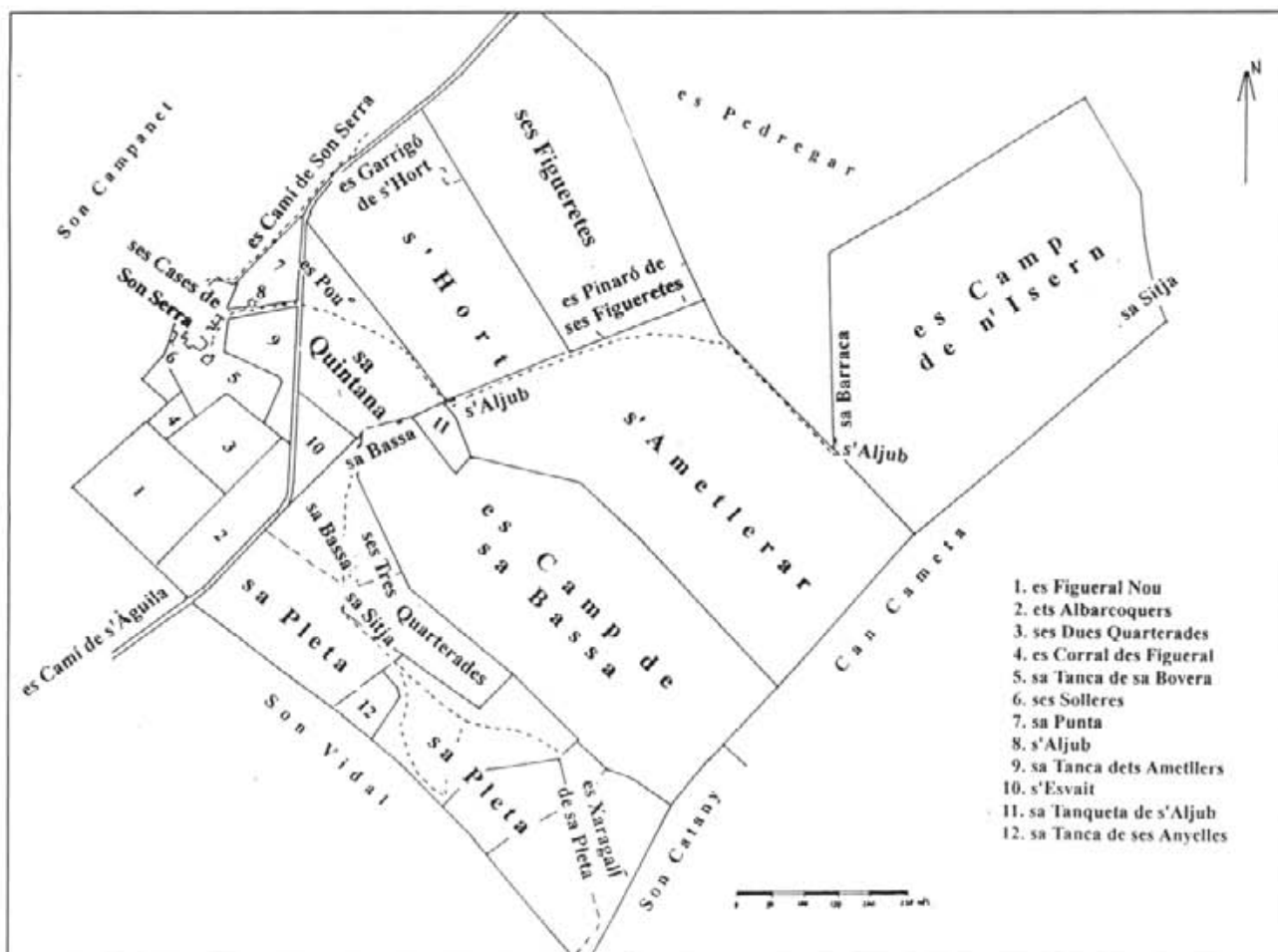
EL NOSTRE HORARI
ÉS DE DILLUNS A
DIUMENGE
DE 17:00 A 21:00 HRS.
DIMECRES TANCAT

**LLOGUER DE PEL·LÍCULES AMB
VHS i DVD
LES 24 HORES DEL DIA**

CADA LLOGUER A PARTIR DE 250 PTS.

I ARA TAMBÉ LLOGUER DE VIDEOJOCs

**A MÉS SOM DISTRIBUÏDORS DEL
PRIMER APARELL PER NAVEGAR A
INTERNET MITJANÇANT EL TELEVISOR.
VINE I PROVA'L AL NOSTRE VIDEOCLUB.**

Il·luminació

Energia Solar

Porters automàtics

Megafonia

Telefonia

Línies B T

Manteniment

Reformes

- 3 años de garantía
- Mínimo nivel de ruido
- Alta eficiencia energética

- Estética vanguardista
- Óptima relación precio/calidad

Preparau-vos per enfrontar l'hivern amb bomba de calor HAIER

FRANCO MOJER INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lacions i reparacions elèctriques. Instal·lador autoritzat per la D.G.I

C/. Ramon Llull, 33 - 07620 LLUCMAJOR - Telèfon 971 66 09 18

Fax 971 66 02 81 - Téléphone Mobil 629 27 03 07

URGÈNCIES ATESES EN 24 HORES

Gabriel Mas i Martorell

finca ha passat per una sèrie d'etapes. Els propietaris decidiren cercar aigua per poder dedicar-se a la cria de vaques. Es va fer una inversió molt forta, però al cap d'un parell d'anys vèrem que no era rendible. Actualment es fa una repoblació, gràcies a les subvencions. Aquesta replantació és un procés llarg, han de passar deu anys, com a mínim, perquè es pugui parlar de treure'n un profit. A causa d'aquesta repoblació no es pot tenir ovelles i arbres joves són incompatibles.

Quina és la vostra opinió respecte al camp de Mallorca?

Si les coses no canvien, veig un futur negre. Si tot va de la mateixa manera com fins ara, el propietari no podrà mantenir les finques a causa de la baixa rendibilitat que tenen.

Quins són els topònims que trobam dins Son Serra?

La finca és situada a la carretera de Capocorb que la divideix en dues parts. A la dreta de la carretera trobam: *Sa Punta* amb conradís. Cal destacar l'aljub que hi ha. *Sa Tanca des Ametlers*. *Es Corral des Figuerol*. *Ses*

Dues Quarterades, amb conradís. *Es Figuerol Nou*. *Es Albarcoquers*. A l'esquerra del camí hi ha: *Ses Figueretes*. *Es Pinaró de ses Figueretes*. *S'Ametlerar*. *Es Camp de n'Isern*. *S'Hort*, amb ametlers i garrovers. *Sa Quintana*. *S'Esvait*. *Es Garrigó de s'Hort*, amb forma de triangle. *Sa Tanqueta de s'Aljub*, es curiós que l'aljub quedi fora de la tanca. *Es Camp de sa Bassa*, té aquest nom a causa d'una bassa que hi havia devora el portell d'entrada, actualment la bassa es tapada i no es veu. *Sa Pleta*, amb garriga, una barraca i un rotlo de sitja. *Ses Tres Quarterades*. *Sa Tanca de ses Anyelles*. *Es Xaragall de sa Pleta*.

Com és el sòl de Son Serra?

Tot és call vermell, però, així i tot hi ha redols que són més bons uns que altres, per exemple: *s'Ametlerar*.

Per dins la finca hi passa un torrentó, ens podríeu dir per on?

Ve de *Son Campanet*, passa per davant ses cases, per *Sa Tanca des Albarcoquers*, travessa la carretera i entra dins *Sa Pleta*, *Ses Tres Quarterades*, va vora-vora *Es Camp de sa Bassa*, entra dins *Es Xaragall* i d'aquí cap a *Son Catany*.

Volem donar les gràcies al nostre informador i a la propietària de la finca dona Benveguda Ferragut i Vandrell per la seva amabilitat. ♦

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

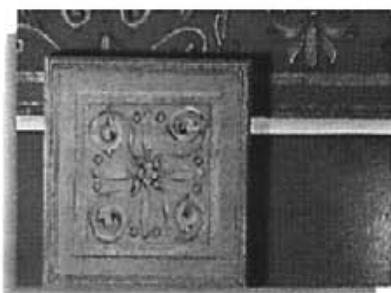

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

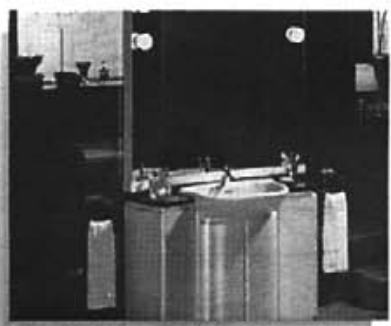
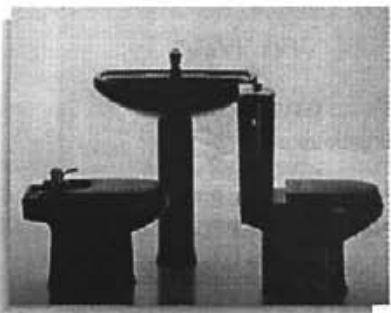
Gran exposició de plateria de la firma de **Pedro Duran**.

Canelobres, gerres, plats, palanganes, làmpares, marcs, etc, etc.

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...

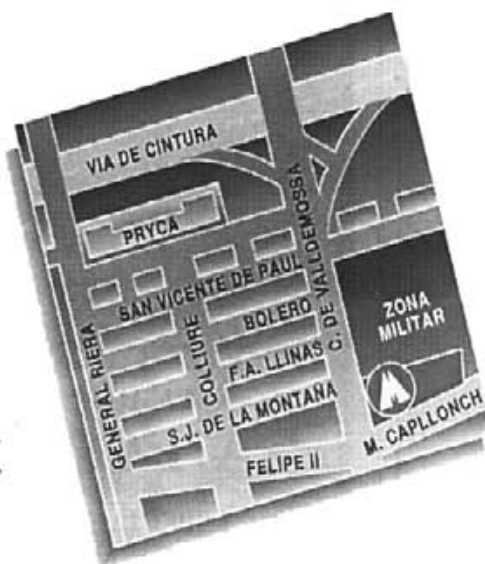

TOT

de Massanella

25

Roca

MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

Temps passat

26

Antoni Monserrat
Ignasi Barceló

La foto d'aquest mes fou feta devers l'any 22 i correspon a la "Rondalla" de Francesc Llambies Font (a. es cec). Fou una persona molt instruïda. Havia anat a una escola de monges de Barcelona on havia estudiat el sistema de lectura i escriptura propis dels cecs (Braile) i música. Degut a la manca de llibres escrits per a cecs, es solia valer dels seus alumnes, els quals, de vegades, quan acabaven les classes, li llegien fragments del llibre que li interessava, mentre ell, amb l'ajuda d'un punxó l'escribia sobre un paper especial.

Vivia i donava classes de música a una planta baixa que

hi havia a l'actual núm. 5 del carrer de Sant Joan.

La foto es va fer al claustre del convent de Sant Bonaventura, que fins fa poc va ser el quarter de la Guàrdia Civil. Aquest dia la "Rondalla" havia de participar al teatre de Ca'n Mataró a una festa de celebració del 20è aniversari de la societat d'estalvis "Los Previsores del Porvenir", que tenia com a delegat a Lluçmajor Lluç Tomàs, padri de l'actual batle, i pare d'en Lluç i d'en Sebastià, núms. 27 i 28, respectivament, de la foto.

A més de les actuacions musicals de la "Rondalla", també n'hi va haver de teatrals, a càrrec dels nins i nines que surten a la foto sense instrument. En aquestes representacions es procurava fomentar l'estalvi i menysprear el tudar els doblers.

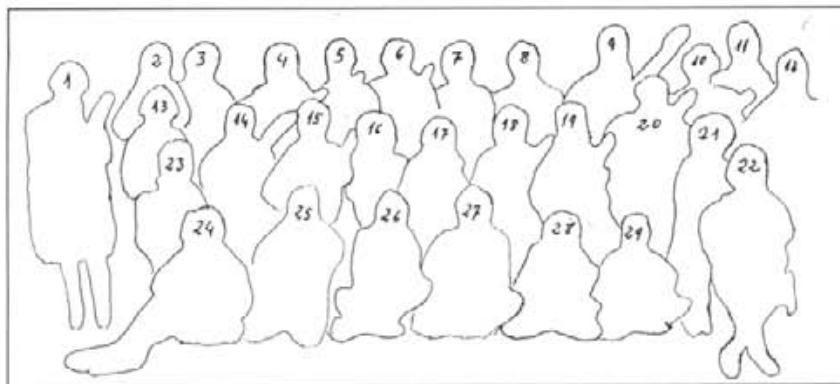

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

PERRUQUERIA PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Lluçmajor)

1. Catalina Mut Salvà (a. Surrilla). Tia d'en Matildo Reda.
2. Magdalena Cañelles (a. Pollensina). Dona de Mateu Contestí (a. Morlà) mestres d'escola.
3. Catalina Mayol Pastor (a. Matarina).
4. Pedrona Clar Catany (a. Jaqueto-na). Mare de na Joana Mòjer i sogra d'en Julià Puig des sifons.
5. Salvador Martí (a. Pelleret).
6. Miquel Martí (a. Pelleret). Cosí de l'anterior.
7. Francesc Llambies Font (a. es cec). Conco dels pellerets.
8. Joan Duran (mestre Joan Duran).
9. Antoni Monserrat Barceló (a. Rumbo).
10. Maciana Puig (a. Taquillera).
11. Bartomeu Miralles (a. de ca's Vi-

- drier). Tenia una espartereria al carrer de Sa Fira.
12. Maria Mulet (des cafè des Brai). Tia de na Maria Cañelles.
13. Magdalena Andreu (a. Saupeta). Mare d'en Joan Janer.
14. Gori Rubí (mestre i ex-interventor de l'Ajuntament).
15. Pep Cleber (a. Cleves).
16. Catalina Monserrat (de ca'n Gaspar, el ferrer del Born).
17. Francisca Vidal (a. Pedregana). Dona d'en Rafel (a. Xondo). Mare de na Linita Ginard, professora de l'ins-titut.
18. Antònia Monserrat Vich (a. Vi-ca). Mare d'en Pedro Taberner (a. Vich).
19. Francisca Catany (a. Cotxera).
20. Pere A. Taberner (des Born).

21. Catalina Andreu (a. Saupeta). Germana de na Magdalena Andreu i mare d'en Cels i na Maria Calviño.
22. Catalina Puig (a. Taquillera).
23. Francisca Barceló (a. Ferrera). Casada amb en Llorenç Sastre (a. Sa-rreller), mestres d'escola. El seu fill Antoni és casat amb na Linita Bonet (a. de ca sa Randilla).
24. Jeroni Sastre Tomàs (a. Janera).
25. Bartomeu Pericàs (de ses Cases Noves) pare d'en Joan i na Margalida Pericàs.
26. Joan Servera (a. es sastre Cargol).
27. Lluç Tomàs (a. Barca). Conco del batle Lluç Tomàs.
28. Sebastià Tomàs (a. Barca). Germà de l'anterior i pare del batle.
29. Mateu Oliver (a. Seu). Del forn de ca'n Seu.

Nota: Volem donar les gràcies a tots aquells que ens han ajudat a identi-ficar els fotografiats, i ens han explicat la història de la foto, i especialment a na Magdalena i na Catalina Andreu (a. Saupetes), a na Catalina Sastre (a. Bovera) i a na Catalina Monserrat (de ca'n Gaspar).

Al mateix temps, vos agraïm que si creies que hi ha qualche equi-vocació, ens ho comunicassi al 971 660 190, per a poder-ho rectificar a la propera revista. ♦

OCCASION Km. 0

ROVER 75

INFORMESE

ILLA MOTORS, S.L.

Avda. Ramon de Sant Martí, 2 - 4

LLUCMAJOR

Tel.: 971 66 01 46

Celso Calviño Andreu, coautor de nous materials didàctics

Coloma Julià

Fa pocs mesos que han sortit a llum dos nous llibres didàctics dedicats al coneixement de la nostra terra. *Tramuntana* és el títol del darrer llibre elaborat conjuntament p'en Pau Bibiloni i en Celso Calviño, el qual fa referència al bell paratge de la Serra de Tramuntana, al seu patrimoni històric i cultural i a les activitats humanes. *Història de les Illes Balears* és l'altre llibre on en Celso ha coordinat els autors que han treballat la història de Mallorca. Aquest llibre és diferent als altres de didàctica de la història perquè per primera vegada han sortit en un mateix text tots els aspectes històrics de les Illes Balears i per altra part participaren en el projecte autors de Menorca, Eivissa i Mallorca.

Fa una vintena d'anys que en Celso es dedica d'una manera incansable a la producció de material didàctic a l'abast dels escolars com són les diverses col·leccions de mapes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera; els llibres "Arrels" sobre coneixement del medi; Quaderns d'observació meteorològica bàsica per a l'EGB; Observació de plantes a l'escola; El molí d'en Gaspar. Un molí fariner del terme de Llucmajor; Les feines del camp a Llucmajor; així com els itineraris de S'Estantol a Cala Pi, passant per S'Estalella; Camina, caminaràs, un passeig per sa Marina de Llucmajor amb M. Antònia Salvà; De S'Arenal a Can Pastilla; Tresquem per la muntanya; i més darrerament els llibres de coneixement del Medi de socials i naturals anomenats Bajolí, Botafoc i Bàltx, corresponents a cada un dels diferents cicles de l'Educació Primària...

Tot això a més de Les barraques de Llucmajor, una arquitectura popular, fa que amb aquesta quantitat de dies de feina i de treballs rigorosos en Celso ha aconseguit la fita de contribuir al coneixement de la realitat que ens envolta. Hem cregut oportú de fer una xerradeta amb ell perquè ens parli d'aquestes

darreres aportacions a la didàctica del medi social, cultural i natural de les Illes Balears.

De qui va sortir la idea del llibre *Tramuntana*?

Va ser l'Associació de la defensa de la natura a l'Illa de Mallorca, presidida per Michael Douglas qui va creure oportú el donar a conèixer la Serra de Tramuntana, perquè la gent se sensibilitzàs i respectàs tot allò. Per una banda un llibre que servís de guia i per l'altra que hi hagués uns quaderns de treball complementaria per als escolars. Tres per als cicles de l'Educació Primària, un per als cicles de l'ESO i un com a guia d'orientacions per al professorat.

Aquesta associació es va posar en contacte amb el Consell de Mallorca i ens varen demanar a en Pau Bibiloni i a mi que presentàssim un projecte per veure l'aprofitament didàctic que es podria treure de la Costa Nord. Sabien que nosaltres teníem experiència ja que havíem elaborat material didàctic del Medi. Així ho fèrem i des de l'associació i el Consell ens varen donar el vist i plau.

I què és l'Associació de la defensa de la natura a l'Illa de Mallorca?

Jo no conec aquesta associació, sé que està presidida p'en Michael Douglas, un gran enamorat de la Serra de Tramuntana; ell té S'Estaca, finca que era de l'Arxiduc Lluís Salvador, i pareix que vol preservar el patrimoni natural perquè no perdi la identitat.

És conscient que la terra necessita la cooperació de tots i vol que aquest llibre sigui una aportació a la formació personal dels escolars mallorquins perquè ells són el futur i els que tendran la responsabilitat de preservar el patrimoni natural.

Com es distribueix aquest llibre als escolars?

Aquesta associació, almanco ara, en col·laboració amb el Consell de Mallorca subvencionen unes ajudes de transport a tots els col·legis que vulguin fer una visita guiada a Valldemossa, amb la presentació d'un vídeo didàctic de la Serra Nord i l'entrega a cada alumne del llibre i el quadern de treball corresponent al cicle de l'alumne.

De quins objectius constava el projecte?

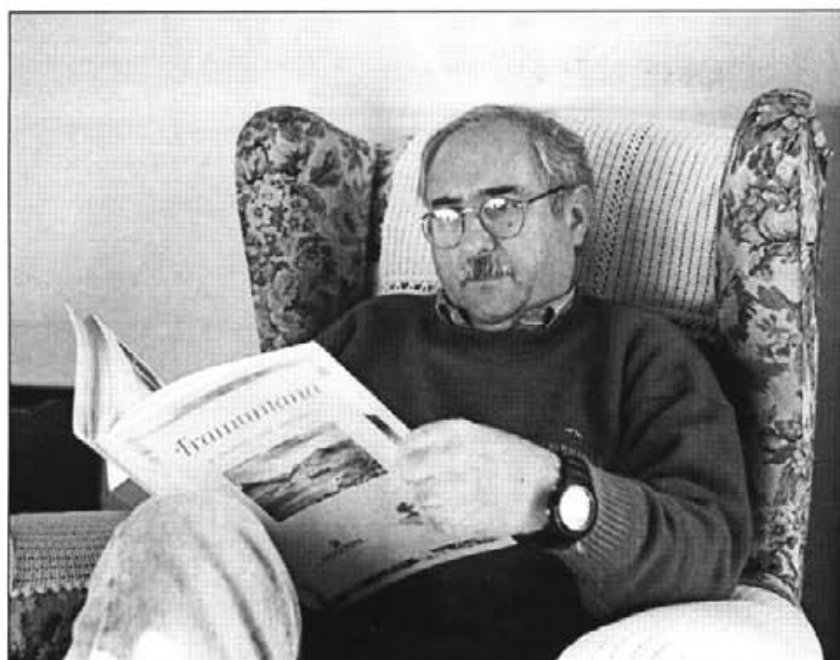
Els objectius que ha donat forma i contingut al treball han estat bastants, partim de que la Serra de Tramuntana és un dels indrets més emblemàtics de les Illes Balears i que així com havia romàs durant segles pràcticament inalterada, a hores d'ara, per les raons socioeconòmiques de les darreres dècades, l'espai i els seus ecosistemes han sofert transformacions i es veuen greument amenaçats, per això partim del que jo com a mestre anomen els quatre infinitius: conèixer, estimar, respectar i conservar. Els principals objectius que ens plantejarem foren arribar a comprendre que la Serra de Tramuntana és una unitat físico-geogràfica molt important de la nostra Comunitat Autònoma, reconèixer tots els elements naturals i socials que la conformen, distingir les transformacions que s'han produït i perquè, i transmetre amb la lectura del llibre i els itineraris-visita la necessitat que hi ha de preservar i conservar la muntanya.

Com està estructurat el llibre?

Partint dels objectius el varem dividir en quatre blocs: un general que és el context de les Illes Balears, des del punt de vista físic, geogràfic i natural.

La Serra de Tramuntana, els aspectes físics d'allà, de relleu, de costa, litogràfics, flora i fauna, climatologia...

El patrimoni, l'aspecte històrico-

cultural de la Serra, les restes més antigues que s'han trobat allà. Hem fet un estudi, municipi per municipi, dels fets més importants que s'han donat en cada un d'ells i dels aspectes de l'arquitectura civil i religiosa.

Oficis i activitats humanes, tradició oral, entrevistes. També hem intercalat llegendes, poesies, rondalles, autobiografies, per fer més amenes les lectures, moltes fotografies, gràfics, mapes, orientacions... i acaba amb una mirada del que pot arribar a ser la Serra de Tramuntana en un futur si no adoptam mesures proteccionistes.

Va ser un treball difícil?

Mira, una persona pot dominar un determinat tema, i fins i tot disposar de molta informació, així com tenir accés a infinites fonts; però en didàctica allò important és transmetre aquesta informació de manera que faciliti la seva comprensió. Això s'aconsegueix amb una pràctica i un contacte diari amb l'alumnat. La dificultat, per tant, va ser la de saber pro-

cessar una informació adient cap a l'alumnat, amb un lèxic determinat, i a la vegada una informació vàlida com a guia per a tot el públic.

També recentment has format part de l'equip que heu elaborat el llibre *Història de les Illes Balears*. En què ha consistit la teva col·laboració?

En aquest llibre jo vaig coordinar els autors que férem la part de Mallorca. Aquest llibre va dirigit a l'alumnat d'ESO i batxillerat i està dividit en blocs, des de la prehistòria fins a l'actualitat. Cada un d'aquests blocs està estructurat de la mateixa manera, dins cada tema hi ha una lectura introductòria, un diàleg per saber els coneixements previs dels alumnes, un comentari de text, un mapa conceptual estructurat i jerarquitzat segons els continguts de cada tema i llavors la part conceptual i unes activitats. Vàrem recollir les idees didàctiques del constructivisme d'en Vigotsky i de l'aprenentatge significatiu d'en Novak i Ausubel.

En Pau i jo vàrem fer des de la prehistòria fins al regne privatiu de Mallorca. Els altres temes els feren en Miquel Bennàsser i en Lluís Vidana. Fins ara hi havia textos referents a Mallorca, a Menorca, a Eivissa i Formentera per separat. En aquest llibre s'han conjuntat totes les illes, per això hi havia un equip format per gent de cada una d'elles, per Menorca en Miquel Casesnovas i per Eivissa n'Ernest Prats. Na Margalida Moll va supervisar el treball.

I en aquest moment quantes coses més fas?

Ben aviat sortirà la guia de Llucmajor, *Poble a Poble*, que he fet amb en Joan Clar Monserrat i en Miquel Grimalt; forma part de les guies de pobles que surten amb el diari *Balears* i *Última Hora*.

Amb en Joan Clar continuam la feina d'un estudi de totes les barriques de Llucmajor, i amb en Pau Bibiloni faig un *Atlas escolar*, adaptat per a l'Educació Primària, a partir d'investigacions i experiències didàctiques que duim a terme a classe.

També ens han demanat que elaborem uns nous texts per a l'àrea de Coneixement del Medi de l'Educació Primària, creim que la feina serà més fàcil, ja que tenim com a base els llibres "Arrels" que publicàrem el 1989, així com els darrers de la col·lecció *Bajolí*.

És clar que en Celso té molta corda i ara mateix pensa a veure si a part de tot això trobarà un poquet més de temps per a uns llibres que ja té apaulats. Supòs, però, que el meu amic Celso no s'hauria pensat mai, ell que havia vist moltes pel·lícules de dos grans actors de cinema com en Kirk Douglas i darrerament el seu fill Michael Douglas, que aquest darrer li prologaria el llibre *Tramuntana*. ♦

SPORTS

ca'n salom

Sabates

GUANTITOS

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Llucmajor

LLUCMAJOR

SERVEIS

INFORMATICS S.L.

**LL
SI**

C/. Major, 107 - 07620 - Llucmajor

Tel./Fax 12.07.97 - Mòvil 909.78.42.20

Català, llengua europea

Aina Maria Llompart Suau

Joves de Mallorca per la Llengua i Joves d'Esquerra Nacionalista visitaren el mes de novembre les institucions europees a Brussel·les. Una setentena de joves de les illes juntament amb alguns joves de la resta dels Països Catalans es plantaren davant el Parlament europeu per reclamar l'oficialitat del català a l'Europa comunitària. En aquest viatge hi participaren tres joves llucmajorers: Catalina Mas, Catalina Trobat i Aina Maria Llompart.

Els mallorquins ens hem d'adonar de la importància que tenen les institucions europees. Es tracta d'una unió econòmica i suposa també una legislació comuna. Els fonaments de la comunitat europea són els Tractats, dits a terme pels quinze caps d'estat. La Unió Europea està formada per un conglomerat de comissions que analitzen les distintes qüestions polítiques, i que fan les propostes als Parlament i al Consell de Ministres. Com per exemple, establir una llei europea sobre els pinsos per eliminar el problema de les vaques boges. Els Tractats són la base del dret comunitari, li atorga legitimitat. El dret comunitari és d'obligatori compliment a tots els estats membres de la Unió Europea, i s'estructura entorn a Reglaments, Directives i Decisions. Els estats determinen com s'han de dur a terme les Directives i les Decisions dins un termini establert; en canvi, els Reglaments són obligatoris a tots els Estats des de vint dies després de la seva pu-

blicació. La Justícia estatal ha de fer complir el dret comunitari i es pot apel·lar als tribunals estatals el seu compliment i rebre indemnitzacions basant-se en dret europeu. Així es pot denunciar a la Comissió Europea l'incompliment d'una llei per part de la justícia estatal. També es poden utilitzar membres del Parlament europeu com a mediadors per defensar els nostres drets. Tomeu Martí, Jaume Garau i Maria Muntaner s'entrevistaren amb Vitaliano Gemelli, president de la Comissió de Peticions, a qui presentaren una denúncia sobre la discriminació del català a l'àmbit judicial de les nostres illes.

Una altra reunió es realitzà amb Cecilia Mälstrom, eurodiputada sueca i membre del grup redactor de la Carta dels Drets Fonamentals, embrió de la futura Constitució Europea. Cecilia Mälstrom ens explicà la proposta de dur a terme una conferència sobre llengües parlades per deu milions de persones i que no són oficials a nivell de tot un estat. Així, la situació jurídica d'aquestes llengües encara està per determinar. Davant l'entrada de nous estats membres de l'Europa de l'Est i Mediterrània, ens trobarem amb una gran quantitat de llengües estatals (27). Així, l'anglès, el francès, l'alemany, l'italià i el castellà tendrien un grau d'oficialitat superior, serien les llengües d'intercanvi. Llavors les altres llengües estatals, i si feim un esforç de pressió també les llengües molt parlades, tendrien el grau de llengües oficials. Cal saber que els avenços tecnològics fan possible el

reconeixement de la veu i la traducció simultània entre distints idiomes, i que per tant redueixen el cost d'aquesta torre de babel que és el món.

L'administració europea té uns vint mil funcionaris, té la mateixa quantitat de personal que RTVE. I què fa RTVE? Ens informa d'allò que passa a Europa? Ens informa dels nostres drets com europeus? La manca d'informació, la telebassura, no neix, es fa. El govern actual vol cobrar els nostres impostos però se'n desfà del seu deure de consultar i d'informar els ciutadans. Avui en dia, és millor mirar "Caiga Quien Caiga" o "El Jueves" que el "Telediario" o "El Mundo". Recorda un temps, quan era millor la "Codorniz" que el "Nodo". Però avui els joves viatgen i tenen Internet. Així i tot, el govern espanyol té un pes importantíssim dins el Consell de Ministres, en allò que decideixen els 15 estats membres. I l'estat espanyol no és obert ni transparent amb la seva actuació política. L'entrada a la Unió Europea es fa amb total opacitat. Estam sotmesos a la insensatesa informativa.

Enguany inauguram l'any europeu de llengües, però betuadell!, la subvenció la reben els estats, els comisaris de n'Aznar, controlat pels comisaris del PSOE (trobarem a Rosa Díez al Parlament Europeu i passà de nosaltres). El respecte de la diversitat cultural del propi país és un primer pas per respectar la diversitat cultural a nivell europeu. No és pot entrar a una Europa intercultural intentant

marginar irresponsablement del centre polític el nacionalisme.

Celebram aquest nou segle repassant les llengües que són minoritàries a diversos llocs d'Europa, un de cada set europeus, un de cada 480 milions d'habitants, parla una llengua que no és reconeguda a tot l'estat: Aragonès, Arbërishta, Armanesti, Asturianu, Bălgarski, Brezhoneg, Català, Cesky, Corsu, Cymraeg, Dansks, Deutsch, Esuskara, Français, Francoprovençal, Frisch, Frysk, Furlan, Gaeilge, Gàidhlig, Galego, Griko, Hrvatski, Kernewek, Ladin, Lëtzebuergesch, Magyar, Makedonski, Nederlans, Occitan, Langues d'oïl, Sámeigiella, Sardu, Scots, Seeltersk, Serbscina, Slovenscina, Slovensky, Svomi, Svenska, Türkçe. Els joves visitarem l'Oficina de les Llengües Minoritàries, aquesta recull i ofereix informació sobre les llengües europees i assessora al Parlament Europeu. E-mail: eblul@indigo.ie <http://www.eblul-bic.be>.

Els Joves d'Esquerra Nacionalista, que organitzaren el viatge, ens prepararen una xerrada amb José Luis Linazaro, secretari general del Partit Democràtic dels Pobles d'Europa i Mikel Irujo, president dels joves de l'Aliança Lliure Europea (PDPE-ALE). Els partits majoritaris del Parlament Europeu tot i l'augment del

nombre de països de la Unió (que passarà de 15 estats a 27 estats) volen mantenir el nombre de 700 parlamentaris que formen el Parlament. Això vol dir una Europa de grans partits, ja que per ésser elegit és necessitaran més vots: 480 milions d'habitants es repartiran 700 parlamentaris. Volen una Europa a l'americana. El PSM està com a observador als PDPE-ALE, on actualment hi ha 18 Partits nacionalistes europeus, entre els quals el BNG, ERC, Eusko Alkartasuna i Unitat Catalana. De cara a l'ampliació, s'acosten les postures entre PDPE-ALE i els VERDS per tenir un cert pes al Parlament. Actualment els vots del PSM donen suport al Partit Popular Europeu gràcies a la Coalició amb CIU. Fet que quan assistirem a la sessió plenària del Parlament Europeu ens féu empegueir bastant. El JEN-PSM volem estar amb el PDPE-ALE i VERDS.

Al Parlament Europeu repartirem llibres sobre la situació actual del català a les bústies de 600 parlamentaris i díptics a tots els visitants i eurodiputats que trobarem. Extendrem dues pancartes de quinze metres davant el Parlament i férem sentir el so de les xeremies i flabials. Els vespres anàrem al Centro Galego de Brusel·les, un dels millors locals de la ciutat. Sopàrem amb una trentena de joves

del BNG i amb l'eurodiputat d'Eusko Alkartasuna, Gorka Knorr. Provarem el licor-café i les queimades. Juntarem xeremies amb xeremies galleques, cants catalans amb cants gallecs fins a les tres, perquè tancaven l'alberg a la nit. A la Grand Platz de Brusel·les hi ha un emblemàtic bar: Le Roy d'Espagne, la decoració del qual commemora la independència dels flamencs del Imperio Español. A Bèlgica, l'empaïpació flamenca ha evolucionat de forma lenta i pacífica. En els darrers trenta anys, Flandes s'ha convertit amb un estat autònom dins l'estat federal. Alguns joves del Flams Blok ens feren de guia per Brusel·les, ens explicaren la complexitat política i lingüística de Bèlgica i ens mostraren la seu del seu partit. Wily Kuijpers parlamentari flamenc i eurodiputat promotor de la diversitat cultural fins el Parlament Europeu, ens mostrà el Parlament Flamenc, que té forma de copinya i el sostre transparent. Ens mostraren una bona forma d'entendre la política, oberta i transparent. I també la necessitat de que tothom ha de participar en aquest procés europeu. A Brusel·les visitarem l'Oficina de Balears-Europa la qual dona informació a través d'internet de distintes qüestions, destacam les beques i ajuts de formació als joves. <http://www.europarl.es> ♦

Muévete con Renault

Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:

- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.

SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.

RENAULT

Agencia RENAULT

BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR

(XXXVI)

L'Ajuntament es possessiona del Claustre conventual. 1842 (Segona part)

**Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador**

Poco despues de haver hecho el entrego del suprimido Convento de esta villa a esa Municipalidad he recibido orden del Comisionado principal de ir comprendida la noria o algibe, el establo, portasa y bodega pues todo esto debe quedar con el huerto a favor de dicho Ramo y en consecuencia espero que separara lo que dejo indicado de la referida entrega. Llumayor 7 de junio de 1842. Gabriel Salvà (rubricado). Sr. Alcalde y Concejales del Ayuntamiento de Llumayor.

M.I.S. Don Gabriel Salva Comisionado en esta villa del Jefe principal del Ramo de Amortización con fecha siete del corriente dice a este Ayuntamiento lo que sigue (insertese el oficio). Posesionado como queda el Ayuntamiento del integro edificio con arreglo a la orden de S.A. el Regente de Reyno de diez y seis de Abril ultimo que V.S. se sirvió trasladar en oficio de dos de Mayo fuera a oponerse al contenido de la misma la pretension de excluir el establo, portasa y bodega cuyas piezas forman parte del convento sin quedar separadas del mismo y de consiguiente no excluidas de la concesion en cuyo caso unicamente se halla el cercado contiguo como terminantemente se halla prevenido en dicha real orden. Sin establo, portasa y bodega dificil o imposible fuera al ayuntamiento utilizar el edificio para los objetos a que se haya concedido mayormente cuando en la portasa se hallan los depositos de agua de que se ha de surtir a los presos, tropa y pobres recogidos de manera que con la exclusion que se pretende no aceptará el Ayuntamiento la concesion del edificio. V.S. como Jefe principal del Ramo de Amortización penetrado de lo terminante de la citada Real Orden se halla en el caso de amparar el Ayuntamiento contra la pretension del comisionado principal del Ramo de Amortizacion dirigida a

cercenar parte del edificio concedido por S.A. el Regente de Reyno y espera el Ayuntamiento que V.S. lo hará entender así a dicho Comisionado previniendole deje de molestar al Ayuntamiento con su infundada pretension, haciendo presente a V.S. que es urgente el asunto atendido a quedar señalado el plazo de seis meses para realizar los objetos a que se ha pedido el edificio. Dios, etc. Llumayor 14 de Junio de 1842. Juan Caldes Alcalde. P.D.A. Antonio Salva Secretario. Al Señor Intendente de Provincia.

Con esta fecha oficia el Ayuntamiento al Señor Intendente de esta Provincia lo que a la letra dice así (insertese el oficio) de consiguiente hallandose el asunto en noticia del Señor Intendente es cuanto puede contestar el ayuntamiento a su oficio de V. de siete de este mes. Dios, etc. Caldes Alcalde. P.A.D. Antonio Salva Secretario. A Don Gabriel Salva Comisionado de Amortizacion en esta villa. Es copia. Salva Secretario.

Intendencia de la Baleares. Amortizacion. Enterado de cuanto V. V. me manifiestan en su oficio de 14 del actual acerca haberse segregado en la entrega del Edificio Convento de Observantes a esa Corporacion, varias piezas que dice le corresponden; así como de lo que me han informado las oficinas del ramo, he acordado que mañana mismo salga el comisionado principal con un perito que al efecto ha nombrado, para que en union con otro que elija esa Corporacion, aclaren las dudas que se ofrecen para decidir la cuestion. Lo que en el interin que se me presenta el resultado para mi ulterior disposicion digo a V.S. por contestacion a su citado oficio. Dios guarde a V.V. muchos años. Palma 20 de junio de 1842. Firma ilegible (rubricado). Al Ayuntamiento Constitucional de Llumayor.

Llumayor veinte y uno de Junio de 1842. En atencion a quedar nombrado Juan Duran Maestro Albañil para dar su parecer en union del peri-

to nombrado por el tramo de amortizacion hagasele entender este nombramiento y pase a las ocho de esta mañana a practicar el visorio con el perito de Amortizacion y hecho redactase copia de su dictamen unien-dose al expediente el oficio de 20 de los corrientes del Señor Intendente. Antonio Salvà Secretario.

El que suscribe como Comisionado por el Ayuntamiento Constitucional de la Villa de Llumayor para alcanzar las dudas que se ofrecen en la entrega de la portasa, establo, algibe o noria y bodega del suprimido Convento de franciscanos de esta villa declara que es su parecer el que tanto la portasa, establo y bodega pertenecen exclusivamente al edificio de que se trata pues todo esta cerrado en unos mismos muros, pero en cuanto al algibe o noria es su parecer depende del cercado que se llama huerto, pues es evidente que ocupa el mismo terreno en que esta cerrado la huerta. Este es su dictamen que segun su pericia y conocimientos presenta al Señor Comisionado principal del ramo de Amortización y al Ayuntamiento Constitucional de esta villa, no obstante V.S. dispondra lo que sea de su agrado. Llumayor 21 de Junio de 1842. Juan Duran. Es copia. Salvà Secretario.

Intendencia de las Baleares. Amortizacion. Ningun inconveniente he hallado en acordar pase a esa villa un arquitecto que instruido del expediente suscitado en reclamacion de varias piezas del suprimido Convento de Observantes decida la cuestion y aclare las dificultades que resultan de aquel; pero necesito que a la posible brevedad me diga esa Corporacion si se conforma en pagar a dicho arquitecto los gastos que le ocasione la Comision y salario que les corresponde, pues que no me hallo facultado para el abono de ello.

Dios guarde a V. muchos años. Palma 20 de Julio de 1842. Firma ilegible. Al Ayuntamiento Constitucio-

nal de la villa de Llumayor.

Provincia de las Baleares. Intervencion de bienes del clero y de Amortizacion. Habiendo acordado el Señor Intendente de esta provincia se proceda en esa villa a la venta en publica subasta de varios efectos existentes en el suprimido Convento de Observantes de la misma, ha dirigido a ese Subdelegado de la Intendencia el expediente instruido para que disponga aquella para el domingo 31 del actual. Doy a V. conocimiento para que en representacion mia se sirva asistir e intervenir el acto y concurrir a la formacion del competente expediente, dandome V. aviso de su resultado para gobierno de esta Contaduria de mi cargo. Dios guarde a V. muchos años. Palma 21 de Julio de 1842. Ignacio Lacaba (rubricado). Sr. Síndico Procurador del Ayuntamiento de Llumayor.

Intendencia de las Baleares. Amortizacion. Al mismo tiempo que se estaba instruyendo el expediente promovido por esa Corporacion en 14 de Junio ultimo reclamando las piezas u oficinas que resultan estar dentro el circulo del cercado que V.V. pretenden ser parte del edificio del Convento que les ha sido concedido por S.A. el Regente del Reyno, se me ha comunicado por el Administrador de bienes nacionales de esta Provincia antes Comisionado de arbitrios de Amortizacion, la contestacion dada por esa Corporacion a su delegado en esa por la que resulta haberse incorporado esa Municipalidad de aquellas y de consiguiente oponerse a las disposiciones que tenia dadas, y ademas un oficio del arrendador del huerto contiguo a dicho Convento, quejandose de dicho proceder y exponiendo los perjuicios que se le siguen de no hacerle entrega de dichas piezas correspondientes al citado huerto que han tenido sus antecesores.

Unidos estos antecedentes al expresado expediente aparece, tanto de los informes que han mediado como del parecer del arquitecto D. Lorenzo Abrines que las piezas en cuestion estan efectivamente dentro del circulo del cercado y que siempre han estado a disposicion o mas bien se han comprendido los arriendos del huerto contiguo al Convento, y de consiguiente no me hallo con facultades para hacer innovacion alguna a la disposicion del Gobierno que manda se entregue a esa Corporacion el edificio Convento excepto el cercado, ni tampoco auto-

rizado para construir obras para variacion de entradas al huerto ni edificar nuevos establos como seria necesario para acceder a su reclamacion. Bajo este concepto espero que al recibo de este se dispondrá lo conveniente a que el expresado Administrador a quien doy conocimiento de mi acuerdo, quede encautado de la portasa y demas piezas que encierra el cercado en cuestion y en entera libertad de hacer el uso que se le tiene mandado, quedando esa Corporacion en hacer al Gobierno la reclamacion que le parezca, pues en el entretanto no puedo prescindir de que se cumplan sus ordenes, ni permitir se contravenga a ellas. Dios guarde a Vs. muchos años. Palma 16 Septiembre de 1842. Firma ilegible. Magnifico Ayuntamiento Constitucional de la villa de Llumayor.

Intendencia de las Baleares. Bienes Nacionales. Habiendo pasado el oficio de V.V. de 18 del corriente sobre el agua del cercadito del huerto de ese Convento a la Contaduria de Bienes Nacionales para su dictamen me ha contestado lo siguiente.

La Contaduria entiende que ninguna rectificacion debe hacerse al anuncio de que habla este Ayunta-

miento pues a mas de estar arreglado al dictamen de los expertos tasadores, hay la razon de que no faltando de como no se faculta al adquirente que será del huerto y cercadito para cerrar este a su voluntad y avisandose ademas a los licitadores de que en el hay las bocas del deposito del agua potable perteneciente al edificio, remitiendosele para mejor inteligencia el plano del terreno que obra en el expediente para que nunca puedan alegar ignorancia, claro es que el Estado no ha querido cortar en lo mas minimo, el derecho legítimo y legal que tenga el Edificio y nadie mas al uso de dichas bocas indispensable al mismo, ni ningun adquirente se opondra a tal uso con tal de que a su sombra no se convierta con el tiempo en paso publico para todo el vecindario de la villa, como facilmente podria suceder si V.S. accediese a este pedido. Lo que traslado a V.V. en contestacion a su citado oficio por haberme conformado con el parecer inserto. Dios guarde a V.V. muchos años. Palma 22 de febrero de 1843. Firma ilegible. S.S. del Ayuntamiento Constitucional de Llumayor. ♦

AMLL, Convento

Com anam de cultura llumajorera

Qüestionari 9

1.- On està enterrat el cos de Jaume III, darrer monarca de la dinastia de Mallorca?

- a) A la capella del Roser
- b) Al Camp de la Batalla
- c) A la Seu de Palma
- d) Al monestir de Poblet

2.- Quina obra italiana va traduir M. A. Salvà?

- a) La Divina Comèdia, de Dante
- b) Els promesos, de Manzoni
- c) El guepard, de Lampedusa
- d) El Decameró, de Boccaccio

3.- El camp de golf de Son Antelm va rebre el visticla de l'Ajuntament amb un pretext que no s'ha complit. Quin era?

- a) Fer-hi un balneari d'aigües termals
- b) Cedir les cases a les monges de la Caritat
- c) Fer-hi una reserva de bestiar autòcton
- d) Construir-hi un hipòdrom de trotons

4.- Són santuaris del terme de Llumajor.

- a) Sant Honorat i Gràcia
- b) Cura, Sant Honorat i Gràcia
- c) Gràcia
- d) Cura i Gràcia

5.- Quina és l'adreça de la Casa de la Vila?

- a) Plaça d'Espanya, 12
- b) Plaça d'Espanya, 1
- c) Plaça Major, 1
- d) Plaça, s/n ♦

Sa penya d'es falcó

No em sortim, d'esglais. La llarga espera que el rellotge de la Casa de la Vila tornàs a funcionar fou motiu que n'hi hagués que sospitassin que el que pretenia l'Ajuntament era "atreure el temps" eternitzant el 700 aniversari, per poder continuar tenint excusa per donar "pa i circ" al poble, per tal que, mentre els tenen entretinguts no es fiquin en el tema de quina és la tasca del batle i dels regidors o de com funcionen els serveis municipals, quines millores es fan pels camins de foravila o com va la circulació dins del casc urbà o com s'aparcia i on, com estan les voravies, com n'hi ha que s'enriqueixen gràcies a l'autorització de noves urbanitzacions, etc, etc, i més etc.

A l'hora de sortir aquesta revista ja s'ha estrenat l'any 701 de l'"Era llucmajorera". L'encarregat de l'organització dels 700 anys, Joan J. Jaume, ja haurà complert la seva feina i tornarà a la seva tasca habitual, l'urbanisme. Però, què serà de les empreses que s'han creat amb motiu de l'Aniversari i d'altres ja creades anteriorment, però que també hi participaren? I els treballadors contractats amb motiu de l'any de les festes i de les paelles? Què serà de tots ells?

No ens hem de preocupar, l'Ajuntament té cura de tots. D'uns com a mare, i d'altres com a madrastra. Per a aquests treballadors que ell va parir serà una mare, i una mare d'aquelles que se sabrà llevar el pa de la boca per donar-lo als seus fillons.

Troia per a la reconquesta de la batlia de la vila. Déu mos en guard!

Com diu el refrany: "no només de pa viu l'home" i el prestigi de ser el batle de Llucmajor és cosa molt important.

El nostre Ajuntament ha redactat molts de cartells per anunciar la profusió d'actes que s'han celebrat entorn del 700 aniversari, ja tan famós (el més famós de Mallorca!!!!)

Però, entre aquests cartells n'hi ha hagut un que torna a demostrar una vegada més que no som tots iguals, que hi ha llengües que pertanyen al poder i d'altres de minoritzades, com la nostra. La del poder és la del PP, no en tenguem cap dubte (per si de cas). Així ho confirma la redacció dels cartells anunciant el torneig de seleccions de Futbol Sub 15 i Sub 17 únicament escrits en castellà. Tornem-hi torna-hi, com deia aquell. I el bilingüisme tan airejat per "el forastero". Qui ha redactat els cartells? En Rabasco? Si és així, ja ho veis. Tota la "penya d'es falcó" denuncia l'Ajuntament de Llucmajor per incomplir la llei de normalització lingüística i passar-se pels "forros" el dret que tothom té d'entendre's en la seva llengua, que no és la dels cartells, naturalment.

I tornant als actes esportius anomenats més amunt. Sembla mentida que amb tanta policia local (només ens manca la policia muntada) un hagi d'anar en cotxe al camp de futbol (tanta gespa i tants milions) per veure les seleccions juvenils anunciades en bon dissabte i haver-se'n de tornar a casa a peu, per culpa dels autocars que impediè la sortida. Què us pareix?

Parlant de policia municipal, aquest pic, però, es mereix una ben sincera felicitació per haver impedit que engrany, el dia dels Sants Innocents, Llucmajor acabàs empastifat d'ous com en anys anteriors. ♦

Sa Llibreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

Esports

Pere Campillo Frontera, Campió de l'Open mundial de Taekwondo

Catalina Font

Pere Campillo és un jove de 25 anys, de Palma, que exerceix de monitor de Taekwondo al gimnàs A Punt de Lluçmajor. Fa pocs mesos ha participat a l'Open mundial Hanmadnz de Taekwondo celebrat a la seu de la Federació mundial d'aquest mateix esport a Kukkiwon (Corea) on ha resultat campió. És cinturó negre, G. Dan i ha pres part en la competició en la modalitat de la tècnica Pumse. El seu alumne, el jove de 19 anys Gregori Santiago Martínez, de Cala Millor, ha resultat subcampió. Per tant, mestre i alumne estan d'enhorabona i nosaltres hem volgut parlar amb P. Campillo per conèixer de més aprop aquesta modalitat esportiva i artística.

- Quan es varen celebrar aquests campionats?

- Varen ser els dies 13, 14 i 15 de desembre, a Seül, capital de Corea. Corea és el país d'origen del Taekwondo. En aquest campionat hi ha diverses proves: d'exhibició, de tècnica, de defensa personal, amb un total de 1700 competidors i de l'estat espanyol només érem dos, el meu alumne, G. Santiago, que va quedar subcampió i jo. El meu alumne és campió de Balears i aquest era el seu debut internacional.

- Quin és el teu historial?

- Bé, jo tenc vint-i-cinc anys i en fa 18 que estic dins el món de la competició. A nivell nacional he quedat 11 vegades campió d'Espanya, també tenc tres plates nacionals, tres bronzes europeus i ara, aquest campionat de l'Open mundial.

- Quins països hi participaven?

- De la nostra categoria eren 54 (tècnica Pumse).

- En què consisteix aquesta tècnica?

- Es tracta d'unes demostracions d'exercicis físics amb combinació de defenses i atacs que realitzes davant d'uns jutges i aquests, en base a uns paràmetres, tenen en compte la potència, la coordinació, la concentració, la tècnica especialment. Aquest no és un campionat de combat, sinó que és una demostració, com si es tractàs, per comparar-ho amb un esport conegut, d'una demostració de gimnàstica rítmica.

- Quina preparació necessites per anar a un campionat d'aquestes característiques?

- Durant l'any em prepar en diverses etapes: unes de preparació física més intenses, unes més tècniques. Enguany el que m'ha preparat físicament ha estat en Jaume

Ballester que és el monitor de peses d'aquí, del gimnàs A Punt i aquesta preparació física la vaig començar més o menys pel mes de maig. A l'octubre vaig tenir el campionat d'Espanya on vaig quedar campió i ara, els darrers tres mesos només he fet entrenament tècnic.

Ara, més o menys entrén dues hores diàries (de vegades tres) tot i que abans n'hi dedicava més (5 o 6 repartides entre el matí i el capvespre).

- Quins són els teus objectius més imminents, després d'aquest campionat?

- La veritat és que ara em trobo a la glòria i visc una miqueta d'allò que se'n diu "de rendes", però no, és broma. Tenc objectius bastant seriosos, com són en primer lloc el Campionat d'Espanya d'aquest 2001, pel juliol torn tenir un Open mundial a Corea, torn tenir la cita europea que aquest any tindrà lloc a Alemanya i el 2002 es farà el Campionat del Món.

- Quina diferència hi ha entre un Open mundial i un Campionat del Món?

- Un Open mundial és un campionat obert, amb inscripcions per tot el món. Simplement hi ha un reglament, uns requisits obligatoris com són el grau de cinturó (han de ser cinturó negre 1r DAN), estar federat, saber una sèrie de Pumse i qualsevol s'hi pot inscriure. En canvi, un campionat del món només és per al que ha estat campió del país que representa. Ha de demostrar ser el millor. Per tant, si no som campió d'Espanya no puc anar al campionat del Món.

- Consideres que tens possibilitats per aquest campionat?

- Crec que sí però de totes maneres un no es pot dormir. De cada any tot és més competitiu i la gent hi va molt més preparada. Es tracta de fer molta feina i millorar sempre seguit, i no confiar-se excessivament. A nivell nacional, Balears i Catalunya són, per dir-hi així, les dues "grans potències" en aquest esport.

- I a nivell europeu?

- Espanya (però gràcies a Balears i a Catalunya, repetesc), Alemanya, Holanda, Turquia... aquests són països molt forts i a nivell mundial, naturalment Corea, com a país pioner, com he dit abans, en aquesta modalitat, tot i que enguany aquest ha quedat ben enllera. Ens han comentat que prest aquesta serà una modalitat olímpica, però modalitat de combat, segurament a Atenes, el 2004 ja ho podem veure.

- Quin ressò té aquest esport actualment?

- Aquí encara és un esport minoritari tot i que de cada vegada es coneix i s'aprecia més. A Corea, per exemple, és una assignatura obligatòria com aquí ho és l'educació física. Esperem que poc a poc aquesta modalitat tngui el reconeixement que es mereix. ♦

CD Espanya

Resultats del mes de desembre

Miquel Rubí

Foto: Joan Quintana

3 Divisió

Ferrioler, 6 - Espanya, 0
Espanya, 3 - Vilafranca, 1
Cardessar, 4 - Espanya, 0
Espanya, 1 - Pollença, 0

Juvenils

Espanya, 5 - Can Picafort, 0
Espanya, 11 - Barracar, 0
S'Horta, 0 - Espanya, 4

Cadetes

Espanya, 1 - Olímpic, 4
P. Cristo, 5 - Espanya, 0
Espanya, 1 - Sallista, 1

Infantils 1a

Espanya, 4 - Olímpic, 1
Espanya, 1 - Sallista, 2

Algaida, 0 - Espanya, 2

Infantils 3a

Sollerenc, 5 - Espanya, 2
Espanya, 5 - Porto Cristo, 0

Alevins 2a

Escolar, 0 - Espanya, 5
Espanya, 1 - Son Servera, 2
Can Picafort, 1 - Espanya, 5

Alevins futbol7

Campanet, 8 - Espanya, 0

Benjamins F7

Espanya, 0 - Olímpic, 10
Ses Salines, 4 - Espanya, 1
Espanya, 1 - S'Horta, 4
S'Arenal, 1 - Espanya At., 2
Espanya At., 3 - Santanyí, 1
Algaida, 2 - Espanya At., 5 ♦

Cadets C.D. Espanya I Regional

Pau Vidal, Caldentey, Jaume Ramon, José David, Lázaro Cabrera, Pep Cladera, Sánchez, Toni Oller, Pedro Oliver, Nevado, Adrià, Rubén, Miquel Àngel Rubí, Gil, Oscar, Josep, Alex, Pades, Josué. Entrenador: Javi Aceitón. Delegats: Bernat Ramon i Toni Vidal. ♦

Els jugadors llucmajorers, guanyadors a Cala d'Or

C. Font (text i foto)

El passat 6 de desembre es va celebrar la VI Diada de Futbol Cala d'Or, patrocinada per l'Ajuntament de Santanyí, en la qual participaren diversos equips de futbol del CD Espanya de Lluçmajor.

Una diada esportiva i de festa ja que al migdia i després de jugar els equips més joves i de l'entrega de trofeus i medalles adients a l'ocasió hi hagué una torrada on tots els participants varen poder disfrutar d'allò més.

Els Benjamins del CD Espanya de futbol 7 entrenats per Miquel Tugores aconseguiren una victòria amb el resultat de 2 gols a 0, gols marcats pels llucmajorers Xisco Roig i Guillem Aulet.

L'equip aleví de futbol 7 que dirigeix Joan Julià també va guanyar per 4 gols a 5. Els marcadors dels gols llucmajorers varen ser Marc Estelrich, Miquel Toni (2) i Ramon Canyelles (2).

L'equip que entrenen F. Antich, B. Sacarès i J. Manresa no va quedar ençà i també va guanyar al Cala d'Or, amb gols de Rullán i de Toni Maimó. ♦

Millor joc, millor resultat

G. Oliver

Després de perdre amb l'equip de S'Arenal, a la jornada següent el primer equip del Club Joventut Lluçmajor va tornar a perdre, aquest cop contra Autocars Grimalt.

No obstant aquest resultat dolent, al proper partit hi va haver una gran

I Divisió

Destileries Vidal Catany Lluçmajor

milloria en el joc i això es va reflectir clarament en el marcador. Una rotunda victòria amb un final de:

Sa Pobla 87
Vidal Cat. 102

L'entrenador, Jaume Rosselló, que n'estava ja prou preocupat per les successives derrotes ha trobat el camí perquè l'equip vagi pujant. L'enhonorabona per a tot l'equip i a continuar lluitant. ♦

37

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatría
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular

LLUCMAJOR

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

IMEQBA
CAN PLANAS

Clínica Dental
Odontologia
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO CAJA SALUD

MEDIFIATC - GROUPAMA - NOVOMEDIC - ONCE - D.K.V. PREVIASA - SANITAS - VITALICI

L'ALIANÇA - WINTERTHUR - LA BOREAL - L'ESTRELLA - ALLIANZ-RAS - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA

MUTUA D'ACCIDENTS: FIMAC - FREMAP - ASEPEYO - MAZ - MUTUA UNIVERSAL

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Clutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21

Club Bàsquet Joventut Lluçmajor

Escoleta de bàsquet

Pla d'iniciació esportiva per als més petits

Guillem Oliver

Fotos: C. Julià

El Club Joventut de Lluçmajor té cura de la secció de bàsquet de l'Esport Escolar depenent del CIM. Lluçmajor, juntament amb els pobles de Campos, Felanitx i Santanyí formant la Comarca de Migjorn sota la direcció del delegat Antoni Lladó, també fomenta l'esport a través de l'Escoleta de Bàsquet i dels seus cinc grups: Pre-Iniciació, Iniciació (dos) i Benjamins (dos) amb un total de 64 nins i nines d'edats compreses entre 4 i 9 anys.

El grup de Pre-Iniciació compta amb 14 jugadors/jugadores de 4 i 5 anys. És el segon any que funciona en pla experimental. Aquests infants reben tota l'atenció i dedicació del preparador Pere Tomàs i aprenen en edat pre-escolar les primeres pinzellades del que és l'esport. Són: Marc Sánchez, Gori Rubí, Jovito García, Toni Garcias, Sara Mougán, Margarita Martínez, Miquel Angel Bermúdez, Jaume Ferrer, Aina Maria Mas, Toni Ginart, Jaume Nicolau, Jerònia Adrover, Tomeu Rigo i Alejandro Cano.

Iniciació té dos grups, dirigits per Lourdes Garrido i Pere Tomàs un i l'altre a cura de n'Andrea Duran i na Montse Coll. 23 són els nins i nines de 6/7 anys: Sergio Soler, Gorka García, Joan Reda, Toni Ginart, Tomeu Sastre, Francesc Miquel Clar, Daniel Sánchez, Mª Teresa Solano, Lourdes Barros, Victor Wiegard, Eugenia Prats, Immaculada Zanoquera, Mirco Martín, Baltasar Rigo, Catalina Mut, Guillem Mut, Josep Carbonell, Joan Fiol, Carlos Llinàs, M^a del Mar Mas, Nicolàs García i Sergi Jaume.

Benjamins

Dos equips ja federats, amb un total de 26 jugadors/jugadores són entrenats tots els dilluns, dimecres i divendres, l'equip masculí per Carlos García i el femení per Joan Oliver. Tenen 8/9 anys i ja juguen en competició. Són: Aina Mª Oliver, Aina Mesquida, Mª Teresa Rubio, Marina Al-

calà, Marina Salinas, Antonia Sastre, Anna Puigserver, Neus Puigserver, Catalina Mª Oliver, Mª Coloma Fullana, Laura Sánchez, Mª Isabel Mójer, Catalina Mª Llompart i Sophie Parry. Quant a l'equip masculí: Moritz Clar, Miquel Gálvez, Manuel Piñero, Toni Coll, Eitor García, Alvaro Corvillo, Carlos Gustavo Prats, Marcos Soler, Esteve Moragues, Toni Tomàs, Joan Tomàs i Rafel Lillo.

El Consell Insular de Mallorca dota econòmicament l'esport escolar i gràcies a això, enguany han pogut renovar vestuari i així mateix atendre les despeses d'alguns entrenadors de fora poble.

El responsable de l'Escoleta, Pere Tomàs

Lourdes Garrido i Pere Tomàs acompanyant els aprenents de bàsquet. Era la presentació, octubre/2000, ara són 64

Equip Benjamí Femení. Octubre 2000. Ara són onze jugadores

Nota:

Al comentari esportiu corresponent al mes de desembre/2000, on deia: "II Nacional", havia de dir "I Divisió". Evidentment l'equip primer del Club Joventut juga a I Divisió amb el nom de Destileries Vidal Catany. ♦

Màsters tennis

C. Font

S'han celebrat, aquest passat mes de desembre, els Màsters de Tennis 2000, patrocinats per la fusteria Láinez en col·laboració amb l'Ajuntament de Lluçmajor. En el decurs d'un sopar de companyonia i amb la presència de Joan Láinez, representant de la fusteria esmentat, el delegat d'esports, Joan Puigserver i el professor de tennis, Guillem Socies, es varen entregar els trofeus als guanyadors d'aquesta competició.

Els resultats van ser aquests:

Absolut masculí A

- 1r. Nicolau Paniza
- 2n. Mateu Mulet
- 3r. Miquel Servera

Masculí

- 1r. Gabriel Vich
- 2n. Miquel Monserrat
- 3r. Pere Maimó

Absolut femení A

- 1a. Rita Manresa
- 2a. Lúcia Roca
- 3a. Catalina Blascos

Femení

- 1a. Catalina Roig
- 2a. Lúcia Llompart
- 3a. Maribel Entrena ♦

Concurs de pesca Trofeu 700 Aniversari

Miquel Ribot

L'embarcació "Embàtol" de Josep Pomares i Josep M. Pomares es va proclamar vencedora del concurs de pesca Trofeu 700 aniversari de Lluçmajor, celebrat el passat 6 de desembre al CN Arenal. En aquesta interessant prova, patrocinada per l'Ajuntament, hi prengueren part un total de 17 embarcacions i 37 pescadors del club organitzador i del club de pesca Es Cap-Roig. La competició, que es va iniciar a les sis del matí i va acabar a la una del migdia, amb la pesada de les captures obtingudes, es va desenvolupar en aigües de la badia de Palma. L'embarcació guanyadora va aconseguir una pescada excel·lent entre la qual es comptaren fins a vuit exemplars de cap-roig. Les classificacions són aquestes:

Classificació per embarcacions

- 1r. EMBÀTOL, de J. Pomares (CN Arenal)
- 2n. CAP VENTÓS, de F. Salvà (CP Es Cap-Roig)
- 3r. ARGOT, de M. Ribot (CN Arenal)
- 4t. CHAPANAN, de B. Liozu (CN Arenal)
- 5è. CATIPAU, de M. Canyelles (CN Arenal)

Classificació individual

- 1r. Josep M. Pomares (CP Es Cap-Roig)
- 2n. J. Pomares (CN Arenal)
- 3r. M. Vidal (CN Arenal)
- 4t. J. Moragues (CN Arenal)
- 5è. J. Truyols (CP Es Cap-Roig)
- 6è. B. Lizou (CN Arenal)
- 7è. F. Salvà (CP Es Cap-Roig)
- 8è. J. Sampol (CP Es Cap-Roig)

- 9è. J. Gomila (CN Arenal)
- 10è. F. Sánchez (CN Arenal)

Classificació dames

- 1a. Antònia Parrilla (CN Arenal)
- 2a. Cati Verger (CN Arenal)
- 3a. Catalina Villalonga (CN Arenal)

Posteriorment, el 15 de desembre, es va celebrar al CN Arenal un sopar de companyonia durant el qual el batlle de Lluçmajor, Lluç Tomàs i els regidors J. Puigserver, J. Mòjer, J. Rabasco i E. Ramos, el President de la Federació balear de Pesca i la Comissió de Pesca del club, varen entregar els trofeus als guanyadors. Durant l'acte, a més, el directiu responsable de la Secció de Pesca del CN Arenal, Miquel Ribot, en representació de tots els pescadors presents, va fer entrega al batlle d'una placa en senyal d'agraïment per la constant col·laboració i suport de l'Ajuntament de Lluçmajor a la pesca recreativa i esportiva.

Dins el mateix marc de commemoracions, el Club de pesca Es Cap-Roig va organitzar per als més petits un concurs de pesca en la modalitat de mar-costa que es va celebrar a la platja de s'Arenal (Lluçmajor). Durant la prova es va obsequiar als participants amb un berenar ben merescut, camisetes, etc. Hi prengueren part un total de 31 joves pescadors distribuïts en les categories infantil i juvenil. Aquests varen ser els primers llocs:

Categoria infantil (fins a 13 anys)

- 1a. Aina M. Pedregosa
- 2n. Cristian Fernández
- 3r. Ricard González
- Peça major: Aina M. Pedregosa

Categoria juvenil (de 14 a 18 anys)

- 1r. Zeus García
- 2n. Jesús Gómez
- 3r. Josep Ll. Garcés
- Peça Major: David Jiménez

Acabat el concurs, el regidor de l'Ajuntament de Lluçmajor, Guillem Salvà i el president del club de pesca Es Cap-Roig, Matilde Reda, varen fer entrega dels trofeus als guanyadors. Volem destacar la important tasca de promoció de la pesca esportiva sobretot entre els més joves, que realitza el club de pesca Es Cap-Roig tant a s'Arenal com a Lluçmajor. ♦

Jaume Gost

Complements i antiquitats

C/. Aragó, 110 baixos · Palma
Telf.: 607 36 58 45

Entre noltros

Dades extretes del registre oficial del Jutjat de Pau de Lluçmajor

Naixements

- Luís Montalvo Carmona, fill de José Esteban i María Francisca, nasqué el 14-11-00.
- María del Rosario del Àguila Roca, filla de Jesús i Margalida, nasqué el 21-11-00.
- Tiffany Seguí Caba, filla de Juan José i María de los Llanos, nasqué el 18-11-00.
- Leonor Cuenca Gayà, filla de Cristóbal i Leonor, nasqué el 27-11-00.
- Jordi Cloquell Ferragut, fill de Baltasar Joan i Catalina, nasqué el 29-11-00.
- Guillem Roldán Pons, fill de Francesc i Catalina, nasqué el 2-12-00.
- Luz María Azor Simarro, filla de Manuel i María Dolores, nasqué el 27-11-00.
- Zakaria Ghadiri Khidous, fill de Ahmed i Hayat, nasqué el 30-11-00.
- Yasmina Ofrigh el Maadouri, filla de Belkarem i Milouda, nasqué el 14-12-00.
- Irene de Benito Gresa, filla d'Antonio i María Ángeles, nasqué el 16-12-00.
- Maria Coloma Pascual Mut, filla de Joan Josep i Catalina, nasqué el 17-12-00.
- Matías Espases Quert, fill de Matías i María Elena, nasqué el 13-12-00.
- María Jesús Martínez Elizalde, filla de Juan i Patricia, nasqué el 16-12-00.
- Catalina Paloma Garau, filla de Fernando i Catalina, nasqué el 18-12-00.
- Raul Gualda Vera, fill de Francisco i Catalina, nasqué el 19-12-00.
- Jorge Jesús Hernández Fernández, fill de Jorge i Nuria, nasqué el 10-12-00.

Matrimonis

- Marcos Antonio Fernández Segura i Immaculada Rodríguez Hernández, es casaren el 18-11-00 a l'església de Ntra.Sra. de la Lactància (S'Arenal).
- Bernat Vidal Oliver i Catalina Vadell Llaneras, es casaren el 28-10-00 al Convent de Sant Bonaventura.
- Àngel García Parma i María José Aibar Campuzano, es casaren el 14-10-00 a la Parròquia de St. Miquel.
- Francisco Seguí Bibiloni i María Belén Mateu Cámara, es casaren el 21-10-00 a la Parròquia de St. Miquel.
- Antoni Bauzà Guardiola i Catalina Puigserver Carbonell, es casaren el 1-12-00 al Jutjat de Pau.
- Luís Palmer Cabrietti i Maria Antònia Garau Juan, es casaren el 2-12-00 al Santuari de Ntra.Sra. de Gràcia.
- Guillem Josep Salas Cantallops i Margalida Albertí Martínez, es casaren el 12-11-00 a la Casa Consistorial.
- Guillem Perelló Pons i Ilse Boch Schlunek, es casaren el 24-11-00 a la Casa Consistorial.

- Antoni Frau Carbonell i Francesca Maria Mut Fullana, es casaren el 1-12-00 al Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia.
- Hans Hergen Lucht i Maryna Baryna Byakhova, es casaren el 15-12-00 al Jutjat de Pau.
- Miquel Miró Pons i Jaqueline Mazzola, es casaren el 15-12-00 al Jutjat de Pau.
- York Nicolaus Von Obernitz i Patricia Valor Muiños, es casaren el 22-12-00 al Jutjat de Pau.
- Juan Manuel Maya López i Antònia Aina Vidal Bauzà es casaren el 9-12-00 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància (S'Arenal).
- Andreu Salvà Vidal i Francesca Maria Clar Puigserver, es casaren el 2-12-00 al Convent de Sant Bonaventura.
- Michael Fritz Sophie i Katherine Mann, es casaren el 29-12-00 al Jutjat de Pau.
- Josep Miquel Perelló i Juana María Calvo Velasco, es casaren el 28-12-00 al Santuari de Ntra.Sra. de Gràcia.

Defuncions

- Francisco Moreno Hernanz, morí el 26-11-00 als 69 anys.
- Manuel Sánchez Sánchez, morí el 26-11-00 als 87 anys.
- Manuel Ledesma González, morí el 18-11-00 als 52 anys.
- Bartomeu Obrador Bonet, morí el 29-11-00 als 72 anys.
- Francisca Tortella Vich, morí el 19-12-00 als 99 anys.
- Roberto Merchan Alija, morí el 27-12-00 als 22 anys.

2000 Naixements: 151

	nins	nines
99-desembre	4	1
gener	2	5
febrer	6	7
març	8	9
abril	8	4
maig	6	7
juny	5	7
juliol	7	4
agost	13	4
setembre	8	3
octubre	6	7
novembre	5	6
desembre	4	5
(fins el 29-XII-00)		

TOTAL 82 nins 69 nines

Comparatiu 1999. Total 154: 85 nins 69 nines

Comparant amb anys passats és manté la tendència d'un menor nombre de naixements de nines, 69, en comparació al nombre de nins, 82.

Els noms dels nostres infants destaquen per la seva diversitat, reboten els noms més corrents mallorquins i aug-

menta el nombre de noms d'altres procedències, com per exemple, Christian, Thalja o Evalyn.

Els pares i mares de Lluçmajor han posat als seus fills 56 noms diferents, els més posats són:

Antoni (3), Antonio (2), Joan (3), Jaume (3), Marc (3), Marcos (2), Miquel (4).

Els pares i mares de Lluçmajor han posat a les seves filles 60 noms distints, entre els quals els únics repetits són:

Ainoha (2), Catalina (2), Joana (2), Francisca María (2), Margarita (2), Maria Magdalena (2), Maria del Mar (2), María del Rosario (2) i Marina (2).

2000 Matrimonis: 102

	Jutjat	C.Con.	Lactàn.	St.Miq.	St.Bon.	Gràcia
99-desemb.	-	-	-	4	1	1
gener	2	-	-	-	1	-
febrer	2	-	-	-	-	-
març	4	2	-	-	-	-
abril	1	1	-	1	1	2
maig	4	1	2	1	1	-
juny	1	1	-	1	2	4
juliol	2	4	-	1	-	5
agost	-	2	1	1	1	1
setembre	3	1	1	5	4	3
octubre	3	-	2	2	2	1
novembre	2	2	2	-	-	-
desembre (29-XII)	5	-	1	-	1	3
TOTAL:	29	14	9	16	14	20
Comp.1999	29	8	20	7	14	23

Es pot observar un notable increment dels matrimonis civils a la taula comparativa següent:

Matrimonis	Civil	Canònic	Total
1996	16	56	72
1997	19	50	69
1998	26	70	96
1999	37	64	101
2000	43	59	102

Defuncions 2000: 107

	homes	dones
desemb.99	1	-
gener	7	8
febrer	6	5
març	4	7
abril	1	2
maig	4	6
juny	5	6
juliol	7	3
agost	7	5
setembre	2	1
octubre	4	4
novembre	8	2
desembre (29-XII)	1	1
TOTAL:	57 homes	50 dones
Comp.1999	76 homes	61 dones

A aquesta taula de defuncions observem que enguany han mort 30 persones menys que l'any passat. Cal plantejar que el descens del nombre de difunts inscrits al registre oficial del Jutjat de Pau de Lluçmajor correspon no tant a un descens de la mortalitat a la vila sinó més bé a un important augment del nombre de difunts de la nostra localitat no inscrits a l'esmentat registre.

Vistes totes les taules de població podem observar que no hi ha hagut canvis significatius en el nombre de naixements i de matrimonis entre l'any 1999 i l'any 2000. A mitjan termini observem un cer augment del nombre de naixements i matrimonis, fet que implica un paulatí creixement de la població llucmajorera.

Llaços i Botons

Margalida Tomas
Morcoria - Lloncoria
Brodats

C/. Major, 101 - Tel. 971120134
07620 LLUCMAJOR

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

607

Un cotxe per al segle XXI

C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

Sopa de lletres

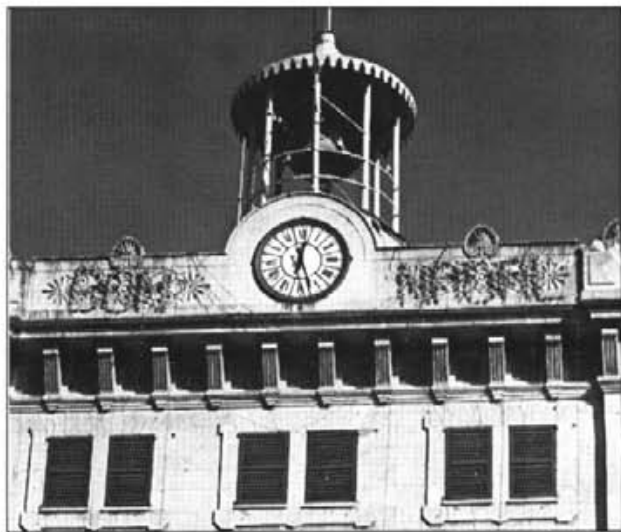
Llorenç Mascaró

13 Països d'Àfrica

T E A I R E G L A G O E I B
M C I B O A I P O I T E S A
O A N T E D G A T P O S H U
X O D A J S F U I M C A T V
I K E N I A Z G B L E F R I
Z E P Z M N E A I T A C T A
O F I A I N A N E H O M U V
R T L N L B P D D R C M O X
A M A I N L E A R S I A V S
I A B A B B I A R O I C T X
M I S R E A M U X R J O T E
A A B I I T N U I V K A A B
B M E A R V E S G O B V C E

Solució del mes passat

Colom de Pinta, Colom Gavatxut, Colom Nas de Xot
Colom de Casta Grossa, Golom Borino, Colom d'Escam-
padissa ♦

L'arreglada del rellotge de la Casa de la Vila duu coa. Té problemes de funcionament, no és de fiar. Estam segurs que això aviat se solucionarà. El que pareix que serà més difícil serà adobar el so, que a molta de gent del poble els recorda quan a l'església tocaven de mort.

Esperam que la cosa no vagi a més, com ha passat a Palma, on un grup de ciutadans han denunciat una església perquè el sonar de les campanes els molestava. ♦

- ✓ Movistar Empresas
- ✓ Servicios Centrex
- ✓ Línea RDSI
- ✓ Línea Duplo y Básica
- ✓ Centralitas
- ✓ Vía Digital

*Estamos en tu onda,
aprovecháte*

LAS POSIBILIDADES EXISTEN Y SON INFINITAS

T I E N D A S T E L Y C O

TELYCO LLUCMAJOR

Plaza España, 54
Tel: 971 12 10 83
Fax: 971 66 40 46
07620 Llucmajor

TELYCO ARENAL

Trosimé, 16
Tel: 971 26 93 10
Fax: 971 26 93 10
07610 El Arenal

TELYCO CA'N PASTILLA

C/ Cicerón, 3b
Tel: 971 26 62 32
Fax: 971 26 62 32
07610 Ca'n Pastilla

TECNOFONIA S.L.

Servicio Técnico Post-venta
TELYCO
Reyes Católicos, 33
Tel: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71
07007 Palma

TECNOFONIA S.L.

C/ Luca de Tena, 12 bjos.
Tel: 971 24 03 41
Fax: 971 24 03 41
07500 Palma

OPTICA LLUCMAJOR

ÒPTICA OPTOMETRISTA

**LENTS DE CONTACTE,
ULLERES GRADUADES, SOL-ESPORT
CONTROLS VISUALS
I AUDITIUS DE FRANC**

Plaça Espanya, 24 - Tel.: 971 66 17 17 - LLUCMAJOR

SYP CONSUM

A SYP CONSUM

**COMPRAR
ES GUANYAR**

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

SEAT

Rubí Automòviles Llucmajor, S.L.

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

La Seat Inca
representa la
fòrmula
mixta ideal
de vehicle
comercial i
de turisme,
especialment
en la seva
versió
Kombi Plus

SEAT INCA KOMBI Y KOMBI PLUS

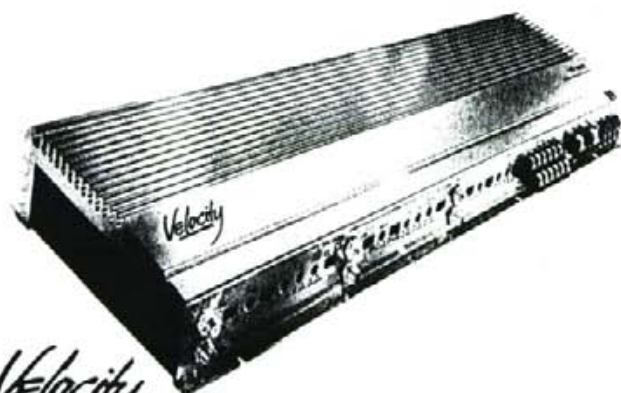
AUTO - ELECTRIC
Barceló

S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 27 - Tel. 66 01 70

Velocity

Blaupunkt - Alta fidelitat
Sistemes de navegació
Ràdio - cassette telèfon
Ràdio - minidisc
Amplificadors
Altaveus - Subwoofer - Tweetek

Pressuposts gratis